

GEMEENTE MARUM

**BESTEMMINGSPLAN
MARUM-DORP**

Rho
—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

BESTEMMINGSPLAN MARUM- DORP

CODE 144202 / 16-12-2015

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1 INLEIDING 1	
1.1 Versterking en uitbreiding van het centrum van Marum	1
1.2 Voldoen aan Wet ruimtelijke ordening 2008	1
1.3 Plangebied	1
1.4 Bijeenkomst gemeenteraad	1
1.5 Inhoud plantoelichting	2
2 BELEIDSKADER	3
2.1 Provinciaal beleid	3
2.2 Gemeentelijk beleid	4
3 HUIDIGE SITUATIE	7
3.1 Ruimtelijk-historisch ontstaan en kenmerken	7
3.2 Cultuurhistorie	8
3.3 Functionele structuur	8
4 UITGANGSPUNTEN	10
4.1 De gewenste ruimtelijke structuur	10
4.2 De gewenste ruimtelijk-functionele structuur	10
4.3 Wonen	11
4.4 Bedrijvigheid	14
4.5 Voorzieningen en leefbaarheid	16
4.6 Verkeer	17
4.7 Groen en water	17
5 OMGEVINGSASPECTEN	19
5.1 Ecologie	19
5.2 Cultuurhistorie	21
5.3 Archeologie	22
5.4 Water	24
5.5 Bodem	26
5.6 Geluid	26
5.7 Luchtkwaliteit	28
5.8 Externe veiligheid	29
6 JURIDISCHE REGELING	32
6.1 Algemeen	32
6.2 Opzet in bestemmingen	32
6.3 Toelichting op de bestemmingen	32
7 UITVOERBAARHEID	37

7.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	37
7.2	Economische uitvoerbaarheid	37
7.3	Grondexploitatie	37
8	INSPRAAK EN OVERLEG	39

1 INLEIDING

1.1 Versterking en uitbreiding van het centrum van Marum

De gemeente Marum zet in op een actuele planologische regeling - een nieuw bestemmingsplan - voor de kern Marum, met uitzondering van het centrumgebied, waarvoor op 23 september 2014 een nieuw bestemmingsplan door de gemeenteraad is vastgesteld. Ook het bestemmingsplan "Woningbouwlocatie Marum West (vastgesteld 3 oktober 2012) wordt niet in dit bestemmingsplan meegenomen.

Met dit nieuwe bestemmingsplan *Marum-Dorp 2015* gaat het om een plan voor in hoofdzaak de bestaande dorpskern. Daarvoor geldt nu nog een bestemmingsplan uit 2005. Met het plan wordt voor de kern in een actuele planologische regeling voorzien. Ook de plannen voor de woongebieden Alberdaheerd en De Holten-III worden in dit nieuwe bestemmingsplan meegenomen, net als dat voor het bedrijventerrein De Poort-II.

Omdat het gaat om een actualisering vormt de bestaande situatie een eerste basis voor het nieuwe bestemmingsplan. Daarnaast is rekening gehouden met enkele nieuwe ontwikkelingen.

1.2 Voldoen aan Wet ruimtelijke ordening 2008

Bij het maken van dit plan is rekening gehouden met de eisen vanuit de *Wet ruimtelijke ordening* en het bijbehorende *Besluit ruimtelijke ordening*. Deze wetgeving is met ingang van 1 juli 2008 in werking getreden. Uit de wet vloeit verder voort het maken en digitaal beschikbaar stellen van bestemmingsplannen. Met dit bestemmingsplan wordt daaraan voldaan

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt in hoofdzaak bepaald door de bestaande dorpskern waarbij de binnenbegrenzing wordt gevormd door het bestemmingsplan Marum-centrum-2014 en de buitenbegrenzing grotendeels door het bestemmingsplan Buitengebied. De ligging van het plangebied is in figuur 1 weergegeven.

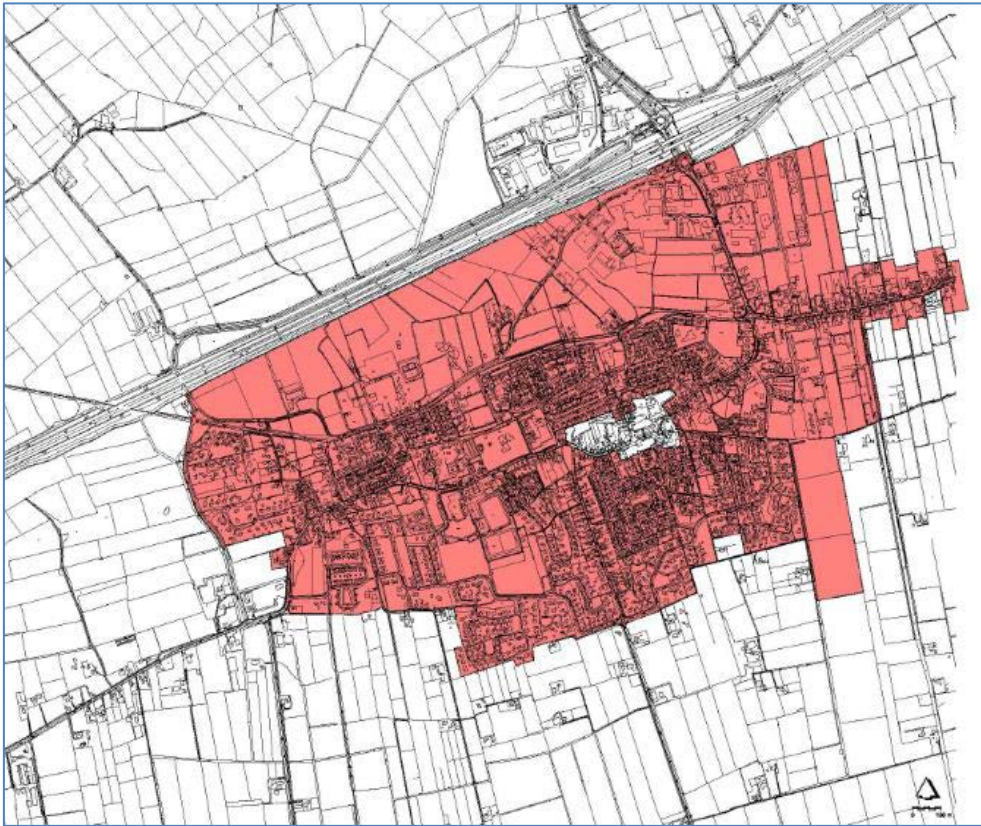
1.4 Bijeenkomst gemeenteraad

Ten behoeve van de uitgangspunten voor dit bestemmingsplan is op 21 januari 2015 een discussiebijeenkomst met de gemeenteraad gehouden.

Met de gemeenteraad is gesproken over de thema's:

- de ruimtelijke structuur;
- het wonen;
- bedrijvigheid en economie;
- voorzieningen;
- verkeer en vervoer

De wijze waarop de uitkomsten van de raadsbijeenkomst zijn vertaald, komen in hoofdstuk 7 aan de orde.

Figuur 1. Plangebied bestemmingsplan Marum-Dorp, 2015

1.5 Inhoud plantoelichting

In deze plantoelichting wordt ingegaan op de achtergronden van en de uitgangspunten voor dit nieuwe bestemmingsplan. Na deze inleiding (hoofdstuk 1) wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- het provinciale en gemeentelijke beleid als kader voor dit bestemmingsplan (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van de huidige situatie (hoofdstuk 3);
- de uitgangspunten voor het plan (hoofdstuk 4);
- de randvoorwaarden vanuit het milieu-, water- en omgevingsbeleid (hoofdstuk 5);
- een toelichting op de bestemmingen (hoofdstuk 6);
- een beschrijving van de uitvoerbaarheidsaspecten (hoofdstuk 7);
- de verantwoording van inspraak en overleg (hoofdstuk 8).

2 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk behandelt het beleid dat betrekking heeft op dit bestemmingsplan. Gezien de aard van het plan is rijksbeleid niet van belang. Er wordt alleen ingegaan op het provinciale en gemeentelijk beleid dat betrekking heeft op de genoemde ontwikkeling en het plangebied.

2.1 Provinciaal beleid

Het provinciaal ruimtelijk beleid is verwoord in het *Provinciaal Omgevingsplan Groningen* (POP) dat opgesteld is voor de periode 2009-2013, met een doorkijk naar 2020. De dorpskern van Marum wordt tot bebouwd gebied gerekend. Dat betekent dat het beleid voor dorpsgebieden van toepassing is. Dorpsfuncties moeten daarin worden opgenomen.

Naast het POP is heeft de provincie Groningen sinds 17 juni 2009 de beschikking over een vastgestelde *Omgevingsverordening*. De omgevingsverordening is nauw verbonden met het nieuwe POP. Het POP bevat de doelstellingen van het provinciale beleid. Voor de realisering van die doelstellingen zijn instrumenten nodig. De Omgevingsverordening is één van die instrumenten. De regels uit de Omgevingsverordening sluiten nauw aan bij het POP. De verordening kan dan ook niet gelezen worden zonder raadpleging daarvan: het POP geeft de artikelen van de Omgevingsverordening hun betekenis en reikwijdte.

Op het gebied van de ruimtelijke ordening worden gemeenten verplicht om bestemmingsplannen volgens de verordening op te stellen. Naast algemene bepalingen stelt de omgevingsverordening onder andere bijzondere voorwaarden aan:

- woningbouw in bestemmingsplannen;
- bestemmingsplannen voor het buitengebied;
- de ecologische hoofdstructuur;
- bestemmingsplannen met kenmerkende landschapselementen, zoals de houtsingelstructuur in het Zuidelijk Westerkwartier.

Verhoging van de ruimtelijke kwaliteit staat in het POP centraal. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de karakteristieken van de omgeving. Inzet van het POP is om deze kwaliteit te versterken door enerzijds efficiënt ruimtegebruik en anderzijds door in plannen rekening te houden met aspecten als water, infrastructuur, natuurwaarden, bodem en cultuurhistorie. De Omgevingsverordening bevat een kaart (6a) waarop de waardevolle landschapselementen zijn weergegeven, zoals rond Marum de houtsingels.

Ook de Ecologische hoofdstructuur, die vooral in het gebied van de Marumerlage ligt, loopt plaatselijk in het plangebied door. Lees verder in hoofdstuk 5.

De Omgevingsverordening is voor een aantal hoofdzaken in 2011, 2013 en 2014 op onderdelen partieel gewijzigd.

Daarnaast is een ontwerp voor een nieuwe Omgevingsvisie Groningen en een ontwerp voor een nieuwe Omgevingsverordening in maart 2015 procedure gebracht. Vaststelling wordt in de loop van 2015 voorzien.

2.2 Gemeentelijk beleid

Regionale woonvisie Westerkwartier (2014)

Voor de regio Westerkwartier is eind 2014 een regionale woonvisie *Ruimte om te wonen; Woonvisie Westerkwartier 2015-2020* in ontwerp gereedgekomen.

De gemeenteraad van Marum heeft op 18 maart 2015 de nieuwe *Woonvisie Westerkwartier 2015-2020* vastgesteld. Ook door de andere gemeenteraden in het Westerkwartier is tot vaststelling overgegaan zodat er een gemeenschappelijk regionaal woonbeleid voor het Westerkwartier ligt.

In de Woonvisie (en het woningmarktonderzoek dat eraan ten grondslag ligt) is een raming voor de woningbehoefte opgesteld, zowel voor de kortere termijn (2015-2020) als voor de langere termijn (2021-2025). Voor de beoogde woningbouw wordt gewerkt met zogenaamde 'bandbreedtes', dit om te kunnen inspelen op zich voordoende ontwikkelingen en onderling ook wisselingen te kunnen aanbrengen.

Met dit bestemmingsplan wordt beoogd op goede wijze in te spelen op het gewenste programma voor Marum. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3.

De visie die centraal staat is: *ruimte om te wonen*. Daarin ligt niet alleen besloten dat het Westerkwartier fysiek de ruimte biedt, maar ook de mogelijkheid om woonwensen waar te maken en ruimte voor bewoners om initiatief te nemen. Om dit te kunnen bieden zijn vier speerpunten opgesteld. Deze zijn als volgt:

- de woning op de juiste plek,
- wonen betaalbaar houden,
- ook met een zorgvraag veilig en comfortabel wonen
- en bewoners nemen initiatief.

Deze worden hieronder kort toegelicht.

Woonwensen

Wat betreft de woonwensen: er moet ruimte zijn om in alle dorpen zoveel mogelijk de woonwensen te vervullen, waar mogelijk in de bestaande woningvoorraad en –omgeving. Daar waar woonwensen binnen de bestaande omgeving niet in te vullen zijn, is nieuwbouw nodig. Het gaat hierbij in de meeste gevallen niet om grote projecten, maar om maatwerk. Bij maatwerk gaat het vooral om particulier opdrachtgeverschap en incidenteel vervanging van gezinswoningen voor (een kleiner aantal) seniorenwoningen. Daarnaast moet het betaalbaar zijn voor alle inkomensgroepen. Het beslag van de woonlasten op het totale budget moet acceptabel zijn. Binnen de gemeente Marum is de plancapaciteit te ruim voor de realisatie tot 2020, maar een deel van de plannen zal in de periode 2020-2025 gereed komen. Ook na 2020 is er vraag naar meer woningen. Over de hele periode 2014-2025 sluiten plancapaciteit en vraag op elkaar aan.

Zorgvraag

Verder gaat de visie in op de zorgvraag. In de grote dorpen is het ondertussen haalbaar om mensen met een intensieve zorgvraag een zelfstandige woning te bieden.

Als gevolg van het scheiden van de zorg in alle dorpen ontstaat er ook in de kleinere dorpen voldoende massa om wonen in combinatie met zorg aan te bieden. Dit krijgt structuur door een afstemming tussen gemeenten en corporaties.

Initiatieven

Naast de mogelijkheid om initiatief te nemen voor kleinschalige woningbouwprojecten, is het voor de bewoners mogelijk om voorzieningen te beginnen in de dorpen. Het gaat hier bijvoorbeeld om voorzieningen voor mantelzorg, kinderopvang en klussendiensten.

Welstandsnota gemeente Marum (2013)

De gemeente Marum heeft welstandsbeleid geformuleerd in de *Welstandsnota Marum* (2013). Daarmee wil zij aan burgers duidelijkheid geven over de koers die de gemeente vaart met haar welstandstoezicht.

De raad heeft een proef uitgevoerd met het welstandsvrij verklaren van de gehele gemeente; deze proef is geëvalueerd. De gemeente is in beginsel welstandsvrij, met uitzondering van vergunningplichtige bouwactiviteiten aan cultuurhistorisch waardevolle gebouwen (= karakteristiek aangeduide panden). Voor het plangebied geldt voor het overige geen specifiek welstandsbeleid.

Bestemmingsplan Marum 2005

De huidige planologische regeling voor het plangebied is – tot het van kracht worden van dit nieuwe bestemmingsplan - voor een belangrijk deel opgenomen in het bestemmingsplan Marum-2005. Dit bestemmingsplan “Marum-2005” werd vastgesteld door de gemeenteraad van Marum op 11 mei 2005. Het besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen over het bestemmingsplan dateert van 9 september 2005. Gedeputeerde Staten keurden het bestemmingsplan goed met uitzondering van enkele onderdelen van de planvoorschriften. Het bestemmingsplan van 2005 voorzag in hoofdzaak in een conserverende regeling voor de bestaande dorpsbebouwing van de dorpskern. Dit plan heeft het karakter van een beheerplan, dat wil zeggen dat met name de aanwezige functies en de ruimtelijke bebouwingsstructuur uitgangspunt voor de regeling zijn.

Op dit bestemmingsplan zijn in de loop van de jaren een aantal vrijstellings- en wijzigingsprocedures gevoerd. Deels waren deze perceelsgebonden, deels buurtgebonden (zoals voor de Iepenlaan, de Molukse buurt e.d). De op grond hiervan inmiddels gerealiseerde bouwplannen zijn nu meegenomen.

Daarnaast wordt met dit bestemmingsplan herzien het bestemmingsplan “De Holten-III”, zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Marum 11 mei 2005. Bij besluit van 17 augustus 2005 verkreeg het bestemmingsplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Dit bestemmingsplan voorziet in een westelijke woonuitbreiding van het dorp.

Eveneens wordt herzien het bestemmingsplan “Alberdaheerd”, vastgesteld door de gemeenteraad van Marum 25 juni 2008. Bij besluit van 10 december 2008 verkreeg het bestemmingsplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Onherroepelijk werd het na uitspraak van de Raad van State van 12 augustus 2009.

Het bestemmingsplan Alberdaheerd voorziet in een oostelijke woonuitbreiding van het dorp.

Om te in te spelen op een veranderende woningmarkt met een gewijzigde woningvraag, is in 2010 op onderdelen een partiële herziening van het bestemmingsplan Alberdaheerd opgesteld (door de gemeenteraad vastgesteld 15 september 2010).

Ten slotte wordt ook het bestemmingsplan De Poort II met dit nieuwe bestemmingsplan herzien. Dit bestemmingsplan werd op 27 juni 2007 vastgesteld en door Gedeputeerde Staten goedgekeurd op 19 februari 2008. Dit vigerende bestemmingsplan betreft een regeling voor het bedrijventerrein aan de noordoostzijde van de kern. Op de regeling voor bedrijfswoningen is dit bestemmingsplan in 2011 herzien (vastgesteld door de gemeenteraad op 25 mei 2011).

Het voorliggende bestemmingsplan vervangt de hiervoor genoemde bestemmingsplannen.

3 HUIDIGE SITUATIE

3.1 Ruimtelijk-historisch ontstaan en kenmerken

Marum heeft in zijn oorsprong de kenmerken van een wegdorp met kleinschalige bebouwingselementen. In het gebied van het Zuidelijk Westerkwartier is dit type van deze dorpen in hoofdzaak te vinden. Een aantal parallel lopende dekzandruggen in het veen vormen de basis voor de occupatiestructuur waarbij op de hogere delen streekvormige bebouwing is ontstaan. Zo is de oorspronkelijke bebouwing van Marum ontstaan rond de doorgaande Hoornweg-Wendtsteinweg-Kruisweg. De situatie van begin vorige eeuw is in onderstaande kaart weergegeven.

Figuur 2. Marum rond 1925 (bron: Historisch-Geografische kaart Groningen)

Plaatselijk ontstonden er concentraties rond de Hoornweg en de Kruisweg. Geleidelijk aan, voornamelijk in naoorlogse decennia, zijn deze clusters aan elkaar gegroeid. De bepalende kenmerken van de wegdorpen zijn hieronder weergegeven.

Kenmerken:

Patroon van wegen

- richting van de doorgaande weg kent licht slingerend over de dekzandrug van west naar oost;
- dwars op de Hoofdweg zijwegen richting het landelijk gebied (Lindsterlaan, Houtwal, Kerklaan);

Bebouwingselementen

- bebouwingskarakteristiek heeft veel overeenkomsten met die van het aangrenzende Friese Woudgebied: relatief veel kleine boerderijen met kleinschalige elementen (kop-rompboerderij met bescheiden asymmetrisch geplaatst voorhuis, lage goothoogte van de schuur en een vrije steile dakhelling);

Bebouwingsstructuur

- kleinschaligheid van de traditionele bebouwing;
- overwegend vrijstaande panden langs hoofdlint met veel overeenkomst in schaal maar variatie in vormgeving; bescheiden vormen op zijwegen;

Inrichting / openbare ruimte

- doorgaande weg is een belangrijk ruimtelijk element met een traditioneel eenvoudig profiel waarbij de bebouwing op enige afstand van de weg staat. Er zijn in het algemeen vrij ruime voortuinen, begrensd door sloten en heggen die bijdragen aan de visuele aantrekkelijkheid van het dorpsbeeld.

3.2 Cultuurhistorie

Hoewel de oorspronkelijke bebouwing nog het nodige vertelt over het ontstaan van het dorp, zijn de waarden niet zodanig dat er sprake is van een beschermd status. Ook het aantal rijksmonumenten is beperkt. Wel zijn er in het bestemmingsplan Marum-2005 een aantal panden als karakteristiek en daarmee beschermenswaardig aangemerkt.

Verder is een klein aantal panden als rijksmonument aangewezen: het gebouw van de Romaanse kerk aan de Noorderringweg 41, de voormalige landbouwschool aan de Noorderweg 8-10 en de dwarshuisboerderij aan de Kruisweg 2.

Van belang voor de cultuurhistorie is verder het recente aanwijzingsvoorstel tot archeologisch monument van De Bult van Marum aan de Noorderringweg 41. Het is voor zover bekend het enige stinswiercomplex (een opgeworpen heuvel) in de provincie Groningen met matig tot goed bewaarde archeologische sporen, een goed bewaard gebleven landschappelijke setting en een hoge ensemblewaarde. De stinswier en het licht bollende terrein zijn goed zichtbare elementen.

3.3 Functionele structuur

Bevolking en wonen

De kern Marum is de hoofdkern van de gelijknamige gemeente. Daar waar in de gemeente zelf 10.379 inwoners wonen, heeft de hoofdkern daarvan ruim de helft met 5.817 inwoners¹.

De woonfunctie is bepalend voor een groot deel van de bestaande bebouwing. Zoals onder paragraaf 3.1. is aangegeven, is de hoofdkern Marum in de loop der tijden ontwikkeld in de vorm van een aantal planmatige ontwikkelde woonbuurten die zowel aan de noord- als aan de zuidzijde van het lint is gerealiseerd. Deze hebben ertoe geleid dat de oorspronkelijke bebouwingsconcentraties zoals rond de Kruisweg en de Hoornweg door middel van woonbuurten aan elkaar groeiden. De eerste naoorlogse uitbreidingsbuurten werden gerealiseerd op de gronden ten noorden van de Wendtsteinweg. Vanaf de jaren zeventig werd verder richting de voormalige trambaan uitgebreid en begon het accent vervolgens te verschuiven naar de locaties aan de zuidzijde

Binnen de woningvoorraad bevinden zich vooral vrijstaande woningen langs de oorspronkelijke wegen, terwijl in de planmatige uitbreidingsbuurten veel rijtjes woningen en twee-onder-één-kap woningen voorkomen. Het betreft hier een aantal planmatige, naoorlogse uitbreidingen. In de uitbreidingslocaties van na 1990 (De Ackeren aan de westzijde, De Holten aan de zuidzijde en Corpus de Linde, eveneens aan de zuidzijde) zijn ook veel vrijstaande woningen gebouwd.

De meest recente uitbreidingslocaties zijn die van het plan Alberdaheerd (aan de oostzijde van het dorp), de vervolgotwikkeling van de Holten (De Holten III) en Marum-West. (Deze laatste wordt niet in dit bestemmingsplan geregeld).

¹) Cijfers per 1-1-2014.

Bedrijvigheid

Aan de noordzijde van de dorpskern ligt een drietal bedrijventerreinen: het bedrijventerrein *De Hoek* aan de westzijde van de Noorderweg en de bedrijfslocaties *De Poort I* en *De Poort II* aan de oostkant van deze weg. Deze drie bedrijventerreinen worden meegenomen in dit nieuwe bestemmingsplan.

Het bedrijventerrein *Marumerlage*, aan de noordkant van de A7, wordt niet in dit bestemmingsplan meegenomen.

Voorzieningen en instellingen

Marum wordt tot de 'centrumdorpen' gerekend. In het *Provinciaal Omgevingsplan Groningen 2009-2013* worden centrumdorpen beschreven als kernen waar naast basisvoorzieningen tevens sprake is van niet-dagelijkse voorzieningen, dan wel voorzieningen met een ruimer verzorgingsgebied. In het geval van Marum strekt zich dat uit over de hele gemeente.

Een schets van het voorzieningenniveau geeft het volgende beeld.

De meeste winkelvoorzieningen zijn in het centrumgebied gevestigd, een gebied waarvoor een apart bestemmingsplan is vastgesteld. In het centrumgebied bevinden zich ook enkele, overwegend kleinschalige horecabedrijven. In de uitlopers van het centrum komt daarnaast verspreid nog detailhandel voor. Te noemen zijn verder de horecavoorzieningen aan de Kruisweg en aan de Tolhuisstraat.

Wat betreft de maatschappelijke voorzieningen ligt aan de Nachtegaalstraat 2 het zorgcentrum "Zonnehuis De Hoorn". In het centrumgebied wordt voorzien in nieuwbouw. Daarnaast zijn in het plangebied diverse voorzieningen voor de gezondheidszorg aanwezig: huisartsen, kringapotheek en overige eerste lijnsvoorzieningen.

Wat betreft de onderwijsvoorzieningen ligt er in het plangebied de openbare basisschool "De Springplank" aan het Malijksepad (basisschool "De Bron" is in het centrumplan meegenomen).

Ten aanzien van de sociaal-culturele voorzieningen zijn in het plangebied de bibliotheek aan de Molenstraat aan te treffen en de MFA Marheem; beide voorzieningen krijgen in de toekomst ook een plaats in het nieuwe centrum. Te noemen zijn verder diverse sportvoorzieningen (sporthal, zwembad, sportvelden, tennisbanen).

Verkeer en vervoer

Door zijn ligging aan de A7 heeft Marum een prima ontsluiting voor het wegverkeer. Groningen en Drachten zijn op die wijze binnen een kwartier bereikbaar.

Voor het openbaar vervoer lopen er evenzo verbindingen naar de beide steden.

Bushaltes zijn gesitueerd aan de op- en afritten van de A7.

Ook zijn er buslijnen naar de andere dorpen in het omliggende gebied. Met Leek is er een directe busverbinding. Aanvullend op het openbaar vervoer is er vanuit de gemeente (Nuis) regionaal taxivervoer mogelijk.

4 UITGANGSPUNTEN

4.1 De gewenste ruimtelijke structuur

Het bestemmingsplan heeft in hoofdzaak betrekking op bestaand bebouwd gebied van de dorpskern van Marum. Binnen dit gebied legt de gemeente met dit bestemmingsplan het accent op behoud binnen de kenmerkende ruimtelijke structuur van de oorspronkelijke dorpsdelen met waar mogelijk ruimte voor kwaliteitsverbetering. Eerder zijn deze in hoofdstuk 3 weergegeven. Deze kenmerken verdienen met dit bestemmingsplan bescherming.

Het gaat om:

- de cultuurhistorisch waardevolle elementen verbonden aan de oorspronkelijke wegbebouwing (structuur van de wegbebouwing, individueel: een aantal karakteristieke panden);
- de landschappelijke structuur met name van de houtsingelstructuur die plaatselijk doorloopt tot in het plangebied;
- cultuurhistorisch waardevolle paden: Malijkse pad, Pieterspadje, Kerkpad, Hoornpad;
- de waardevolle water- en groenelementen.

Ook al is de oorspronkelijke bebouwingsstructuur als zodanig kenmerkend, de dorpskern is niet aangewezen als beschermde dorpsgezicht. Wel worden de aanwezige cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle elementen in het plan van een beschermende regeling voorzien. Ook een aantal karakteristieke panden die voornamelijk in het oorspronkelijke lint voorkomen, worden met het plan beschermd. Daarbij wordt aangesloten bij de huidige regeling. Wel wordt, gelet op de totstandkoming van de huidige regeling, in de komende tijd in breder perspectief nagegaan of in de huidige aanwijzing veranderingen moeten worden aangebracht. Dit in het licht van zowel de individuele waarde als de ensemblewaarde.

4.2 De gewenste ruimtelijk-functionele structuur

In hoofdlijnen is de visie op de ruimtelijke structuur in de *Structuurvisie Marum-2010* weergegeven. Gelet op het globale karakter zijn er geen directe aanwijzingen voor dit bestemmingsplan uit af te leiden.

Het perspectief voor de dorpskern moet geplaatst worden in de situatie waarin de bevolking in het gebied als geheel eerst nog licht toeneemt, maar op termijn tendert naar stabilisatie. Ook de bevolkingssamenstelling gaat wijzigen met een groter aandeel ouderen en een afnemend aandeel jongeren. Dat betekent dat bestaande plannen worden afgerond, maar geen nieuwe uitleglocaties worden toegevoegd. Wel wordt het centrum van Marum ingrijpend verbeterd.

Binnen de beschreven perspectieven worden de uitgangspunten hierna per thema uitgewerkt.

4.3 Wonen

Bestaande bebouwing

In de bestaande woonbuurten staat behoud van de woonfunctie en van de huidige kwaliteit van het wonen voorop. Het plan biedt ruimte voor kwaliteitsverbetering en (individuele) aanpassingen van woningen aan de eisen van de tijd. Daarmee wordt ruimte geboden om in te spelen op veranderende behoeft patronen, getoetst aan het algemeen belang. Dat betekent dat een perceelsgebonden ontwikkeling van woningen mogelijk is, mits passend in het bebouwingsspatroon en mits de bewoningssituatie in de omgeving niet in het gedrang komt.

Direct aan het wonen verwante activiteiten, zoals mantelzorg, werk aan huis en in aangewezen gevallen ook bed en breakfast worden positief benaderd en kunnen in dat licht tot een verbreding van de woonfunctie leiden.

Herstructureringsmaatregelen huurvoorraad

Binnen het dorp komen meerdere complexen sociale huurwoningen voor. Er bestaan bij de woningcorporatie Wold & Waard voor de korte of middellange termijn geen plannen om tot integrale herstructurering over te gaan. Ingeval van verbetering ligt de nadruk op renovatie en energiebesparende maatregelen. Mocht zich op termijn de wens van integrale buurtvernieuwing aandienen, dan zal in dat geval een aparte afweging plaatsvinden.

Wel bouwt Wold & Waard enkele nieuwe complexen voor senioren in het centrum, maar deze nieuwbouw is reeds geregeld in het daarvoor vastgestelde centrumplan.

Wonen met zorg

Door het proces van scheiden van wonen en zorg ontstaat onder meer de behoefte aan combinaties van wonen met zorg. Binnen het dorpsgebied van Marum komen enkele complexen voor waar sprake is van de aanwezigheid van niet-zelfstandige wooneenheden gecombineerd met gemeenschappelijke voorzieningen. Het betreft hier:

- complexen aan Wilgenlaan/hoek Iepenlaan alwaar een *woonhaven* is gerealiseerd, een vorm van begeleid wonen voor dementerende ouderen,
- Herman's Hoeve aan de Cohnsheem, een woonvoorziening voor verstandelijk gehandicapten met tevens ruimtes voor dagbesteding, en
- woonvorm De Zijlen aan de Kruisweg (58) waarin begeleid wonen, plaatsvindt met tevens een aantal gemeenschappelijke voorzieningen.

Deze voorzieningen voor overwegend kleinschalig groepswonen kennen in hoofdzaak niet-zelfstandige wooneenheden met gemeenschappelijke voorzieningen. Een specifieke bestemming is hiervoor op zijn plaats.

Daarnaast is in ontwikkeling de meer individueel gerichte vormen van wonen met zorg. De wetgever heeft daarvoor onlangs (01-11-2014) de mogelijkheden verruimd.

Ruimte voor mantelzorg kan op verschillende manieren worden gerealiseerd:

- een inpandige, geheel of gedeeltelijke zelfstandige wooneenheid,
- een wooneenheid die in een aanbouw of bijgebouw gerealiseerd wordt

of:

- een mobiele eenheid (zelfstandige mantelzorgwoning/chalet). Deze mobiele en aangepaste kant-en-klare woningen worden in de achtertuin geplaatst. Deze mantelzorgwoningen zijn makkelijk te plaatsen en ook weer makkelijk weg te halen wanneer er geen zorg meer nodig is; ze nemen gemiddeld 55 m² in beslag.

Tot voor enige tijd (01-11-2014) geleden was het noodzakelijk dat voor regeling van mantelzorgwonen het bestemmingsplan een regeling bevatte. Dat gebeurde onder verschillende wijzen van regelen. Een voorbeeld betrof de regeling van het kangarowonen, waarbij binnen een hoofdgebouw tevens een tweede wooneenheid ('de buidelwoning') was toegestaan.

Op grond van het Besluit Omgevingsrecht zijn er (vergunningvrij) mogelijkheden voor het verlenen van mantelzorg. Dit kan in de vorm van bijgebouwen, dan wel in de vorm van een functieverruiming op het perceel. (Bijlage II bij het Besluit Omgevingsrecht definieert huisvesting in verband met mantelzorg als *huisvesting in of bij een woning van een huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste een persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning*).

Verder is de mantelzorgwoning gelijk gesteld aan een bijbehorend bouwwerk bij een hoofdgebouw. Een mantelzorgwoning krijgt de uitzondering, dat deze niet functioneel ondergeschikt hoeft te zijn aan het hoofdgebouw. Er worden dus tijdelijk twee zelfstandige woningen toegestaan op één perceel. Wanneer de zorgbehoefte ten einde komt, moet de mantelzorgwoning wel weer zodanig worden aangepast, dat deze functioneel ondergeschikt wordt aan het hoofdgebouw (dan wel worden verwijderd).

Onder verwijzing naar de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen wordt in dit bestemmingsplan geen specifieke regeling voor mantelzorgwoningen opgenomen. Wel moet erop gewezen worden dat het *Besluit Omgevingsrecht* een aantal criteria geeft voor deze vorm van mantelzorgwonen. Zo moet de zorgbehoefte aanwezig zijn.

De gemeente Marum sluit in het bestemmingsplan aan bij deze regeling voor vergunningvrij bouwen. Gelet op het naar verwachting zeer incidentele karakter, het belang van de specifieke doelgroep en de tijdelijkheid van deze voorziening, wordt het mantelzorgwonen met dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt.

Lopende plannen voor woningbouw

Hoewel binnen het plangebied als geheel het accent op een aantal bestaande woongebieden ligt, zijn er ook enkele locaties waar woningbouw in ontwikkeling is. Het gaat om de invulling en afronding van enkele nieuwbouwlocaties en plannen voor inbreiding op enkele passende locaties.

Alberdaheerd

Nadat het plan voor de uitbreidingslocatie in 2008 was vastgesteld en de eerste fase rond de Hermans's Hoeve was gerealiseerd, heeft de woningbouw langere tijd nagenoeg stil gelegen. Wel was de infrastructuur in het gebied aangelegd en de gronden bouwrijp gemaakt.

Inmiddels zijn er vanaf eind 2014 weer enkele projecten in gang gezet. Deze vinden kwantitatief plaats binnen wat het bestaande plan mogelijk maakt. In kwalitatieve zin wordt gebouwd binnen de stedenbouwkundige uitgangspunten van het bestemmingsplan-2008.

In het woonbeleid is rekening gehouden met de voorgenomen projecten door middel van een reservering van 63 woningen. Van dit aantal zijn in voorbereiding dan wel in aanbouw:

- project gezins- en starterswoningen (omgeving Walviuslaan) voor in totaal 19 woningen;
- project voor eengezinswoningen (16 woningen);
- gemeentelijk gereserveerde bouwkvavels: 7 stuks.

Daarmee zijn van de 63 gereserveerde woningen recent derhalve 42 woningen in aanbouw genomen dan wel gereserveerd. Bovendien wordt nog aan de voorbereiding gewerkt voor een plan ter vervanging van een tweetal aanvankelijk gereserveerde woongebouwen door grondgebonden woningen.

Ten opzichte van het vigerende plan is de ruimtelijke hoofdopzet in het nieuwe bestemmingsplan overgenomen, maar is deze op onderdelen afgestemd op de huidige marktvravag, zoals hiervoor omschreven.

De Holten III

Ook hier gaat het om afronding van een bestaand uitbreidingsplan. Op verschillende locaties zijn thans bouwplannen in voorbereiding.

Hier zijn in voorbereiding:

- Project de Kleine Hoorn voor zes bouwkvavels, inmiddels alle zes verkocht;
- Project aan De Koppel Paarden voor 9 te verkopen vrijstaande woningen;
- Gemeentelijk uitgegeven/gereserveerde bouwkvavels: in totaal 4 aan de De Koppel Paarden en aan de Alberdaweg.

In het woonbeleid is rekening gehouden met de voorgenomen projecten door middel van een reservering van 33 woningen.

Ook hiervoor geldt dat de ruimtelijke hoofdopzet in het nieuwe bestemmingsplan is overgenomen, waarbij deze op onderdelen is afgestemd op de huidige marktvravag, zoals hiervoor omschreven.

Wonen in combinatie met werk/beroep aan huis

In de bestaande woonbuurten zijn nieuwe bedrijfsmatige functies en ook voorzieningen vanwege ruimtegebrek en verkeersoverlast ongewenst. Het bestemmingsplan voorziet daar dan ook niet in. In het bestemmingsplan wordt wel rekening gehouden met het bieden van mogelijkheden voor beroep of werk aan huis.

Woonwagenstandplaatsen

Aan de westzijde van het plangebied ligt een terrein met enkele standplaatsen voor woonwagens. Deze zijn op hun bestaande locatie aangeduid. Een klein bijgebouwtje is per woonwagenstandplaats toegestaan.

4.4 Bedrijvigheid

Algemeen

Wat betreft de bedrijvigheid is er vanouds sprake van enkele bedrijven voornamelijk aan het oorspronkelijke lint door Marum.

Het beleid is er met dit bestemmingsplan op gericht de aanwezige bedrijven in beginsel te handhaven. Dit gelet op hun economische betekenis en de bijdrage ervan aan de functiemenging in de dorpskernen.

Omdat het in de huidige situatie met uitzondering van enkele wat grotere (niet-agrarische) bedrijven vooral om relatief kleinschalige bedrijvigheid gaat, ligt het accent op een zo goed mogelijke ruimtelijke en milieuhygiënische inpassing. De ruimtelijke inpassing vindt met behulp van bouwregels plaats en de milieuhygiënische inpassing door gebruiksregels en door gebruikmaking van de regelgeving op grond van de *Wet Milieubeheer*.

In het bestemmingsplan is de aard van de toelaatbare bedrijvigheid beperkt tot de bedrijven die binnen de woonomgeving aanvaardbaar zijn. Dit zijn bedrijven die in de milieucategorieën 1 en 2 vallen. Bedrijven uit een hogere milieucategorie zijn - waar zij voorkomen binnen de bestaande woonbebouwing - specifiek bestemd. Op grond van de *Wet Milieubeheer* kunnen via de milieuvergunning waar nodig specifieke voorwaarden worden gesteld.

Bedrijventerreinen

Ter weerszijden van de Noorderweg liggen de bedrijfslocaties De Hoek en de Poort I en II. Verder ligt aan de Noorderringweg de vestiging van FrieslandCampina en aan de Kruisweg de zogenaamde Synwoodlocatie.

Gelet op het conserverende karakter van het plan en de mogelijkheden op het bestaande terrein De Poort II wordt niet in een uitbreiding van het bedrijventerrein voorzien, maar wel in een goede beheersregeling:

- afronding van het bedrijventerrein De Poort II met nog plaatselijk vestigingsmogelijkheden op beschikbare terreinen. Hierbij wordt in de buitenranden in een goede landschappelijke afronding voorzien;
- een milieuzonering, die rekening houdt met de aanwezige bedrijven maar geen nieuwe (zwaardere) bedrijven mogelijk maakt. De bedrijventerreinen zijn ingericht voor lichte en middelschalige bedrijven tot en met de bedrijfs categorie 3.2. volgens de indeling van de VNG in de publicatie Bedrijven en Milieuzonering;
- op de al benutte bedrijventerreinen: perceelsgebonden ontwikkelingsruimte bieden;
- rekening houden met de aanwezige geluidcontour rond de bedrijventerreinen;
- aanwezige dienstwoningen inbestemmen; verzoeken om nieuwe bedrijfswoningen beoordelen op de daadwerkelijke behoefte.

Agrarische en recreatieve bedrijven

Aan de noordzijde van het dorp in het gebied tussen de Noorderringweg en de A7 ligt een tweetal bedrijven.

Het oostelijke is een kleinschalig bedrijf met onder meer de verhuur van kamelen en ezels en opslagactiviteiten; het westelijke bedrijf is een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf (vleeskalverhouderij).

Voor intensieve veehouderij is het beleid uit de provinciale Omgevingsverordening grensstellend. Op de "gebiedenkaart intensieve veehouderij" valt het bedrijf in Marum onder de zogenaamde "witte gebieden". Dit zijn gebieden waarvoor, gelet ook hun ligging, een verdere uitbreiding niet is toegestaan². In ruimtelijk zin zijn de bouwvlakken op de aanwezige situatie afgestemd.

Voor vrijkomende agrarische bedrijven wordt een nieuwe functie mogelijk gemaakt (zoals wonen en lichte bedrijvigheid). Overigens gaat het slechts om een gering aantal dat hiervoor in aanmerking kan komen.

Verspreide bedrijvigheid

Voor het overige komen er in het plangebied enkele meer kleinschalige bedrijven voor, het merendeel gevestigd langs het oorspronkelijke lint van de Kruisweg-Wendtsteinweg-Hoornweg. Deze worden meegenomen in de bestemming "Gemengd". Omdat het hier vooral gaat om overwegend kleinschalige bedrijvigheid, ligt het accent op een zo goed mogelijke ruimtelijke en milieuhygiënische inpassing. De ruimtelijke inpassing vindt met het behulp van de bouwregels plaats en de milieuhygiënische inpassing door gebruiksregels en door gebruikmaking van de regelgeving op grond van de *Wet Milieubeheer*.

Bedrijvigheid in woongebieden

In de bestaande nieuwbouwbuurtten zijn nieuwe bedrijfsmatige functies vanwege ruimtegebrek en te verwachten verkeersoverlast ongewenst; het bestemmingsplan voorziet daar dan ook niet in. Er wordt verder rekening gehouden met het gemeentelijk beleid voor aan-huis-verbonden beroepen / werken-aan-huis. De regeling daarvan is gebaseerd op het de wens om binnen zekere randvoorwaarden ruimte te bieden; dit aansluitend op het huidige beleid van de gemeenteraad van Marum.

De criteria voor aan huis verbonden beroepen of bedrijven zijn de volgende:

- de woonfunctie moet in ruimtelijke en functionele zin voorop blijven staan;
- de aan-huis-verbonden activiteiten voor beroep of bedrijf mogen uitsluitend inpan-dig worden verricht;
- het gebruik mag geen afbreuk doen aan het woonkarakter van de omgeving, hetgeen betekent:
 - * er mag geen detailhandel plaatsvinden behalve voor zover direct verbonden met de aan huis-verbonden bedrijfsmatige activiteit;
- het moet gaan om kleinschalige bedrijfsactiviteiten, waartoe een lijst van bedrijvigheid in de bijlage bij de planregels is opgenomen. Deze bedrijvenlijst geeft een beeld van de aard van de kleinschalige bedrijvigheid waarop wordt gedoeld. Verder is een definitie van aan-huis-verbonden-beroep of bedrijf in de planregels opgenomen.

²) Artikel 4.18 van de Omgevingsverordening geeft aan, dat in witte gebieden niet mag worden voorzien in een toename van de staloppervlakte ten behoeve van intensieve veehouderij.

4.5 Voorzieningen en leefbaarheid

Marum is het centrumdorp binnen de gemeente. Behalve het dorp horen ook de omliggende kernen en het buitengebied van de gemeente tot het verzorgingsgebied. Dat strekt zich primair uit tot dat van de gemeente, voor sommige voorzieningen is sprake van een meer regionaal verzorgende functie.

In het plangebied komt een aanzienlijk aantal maatschappelijke voorzieningen voor. De meeste winkelvoorzieningen zijn in het centrum gevestigd, een gebied waarvoor recent een apart bestemmingsplan is vastgesteld. Daarin wordt ook van een concentratie van maatschappelijke voorzieningen uitgegaan.

Wat betreft het beleid dat met dit nieuwe bestemmingsplan wordt gevolgd, zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- voor winkelvoorzieningen ligt het accent op het centrum en de ontwikkeling van de uitbreiding hiervan. In de uitlopers van het centrum worden geen nieuwe vestigingsmogelijkheden voor winkels gezien; bestaande detailhandel wordt overigens wel positief bestemd.
- ook worden in het nieuwe centrum meerdere maatschappelijke voorzieningen geconcentreerd, zoals het MFA Marheem, zorgcentrum De Hoorn en de bibliotheek. Daarmee komen een aantal bestaande locaties, die in dit plangebied vallen, de komende jaren vrij.
- met dit bestemmingsplan wordt erop ingezet om voor de vrijkomende locaties ruime functiemogelijkheden te geven. Naast voorzieningen kunnen ook andere functies, bijvoorbeeld in de dienstverlening of het wonen, mogelijk worden gemaakt. Voor de ontwikkeling van een nieuwe woonbestemming op de vrijkomende locaties geldt dat - waar deze tot een nieuwe ruimtelijke invulling leiden - mede getoetst moet worden op de beschikbare nieuwbouwruiimte. Deze is met vaststelling van de nieuwe woonvisie voor het Westerkwartier opgenomen.
- voor de voorzieningen waarvoor geen verplaatsingsplannen naar het centrum liggen, wordt in eerste instantie van de bestaande situatie uitgegaan, zij het ook hier met uitwisselbaarheid naar andere maatschappelijke functies. Daar waar sprake is van levensvatbare voorzieningen, is uitgangspunt deze planologisch ruimte te geven voor ontwikkeling, wanneer dit nodig blijkt en ter plaatse mogelijk is. Wel geldt dat bij een mogelijke uitbreiding wordt gekeken naar de invloed ervan op de omgeving. Hierbij wordt aangetekend, dat het bestemmingsplan overigens vooral een voorwaardescheppende rol heeft.
- ontwikkeling van nieuwe locaties voor maatschappelijke voorzieningen is met dit bestemmingsplan niet aan de orde. Voor zover er vanwege concentratiewensen wordt uitgegaan van herhuisvesting (bijvoorbeeld bij schoolvoorzieningen) vindt nog nader onderzoek plaats.

De bestaande voorzieningen zijn geregeld onder de bestemming 'Maatschappelijk'. Het bouwvlak op de verbeelding geeft de ontwikkelingsruimte aan.

4.6 Verkeer

Ten aanzien van de (interne) verkeersstructuur in Marum bestaat de belangrijkste wijziging uit de aanleg van een nieuwe 'by pass' ter ontlasting van de Wendtsteinweg. Deze nieuwe verkeersverbinding is opgenomen in het bestemmingsplan Marum-centrum en wordt gefaseerd uitgevoerd.

Binnen dit plangebied wordt ruimte gereserveerd voor een extra ontsluiting vanuit het centrum op de Noorderringweg. Het betreft hier een korte doorsteek in het verlengde van de Nachtegaalstraat op de Noorderringweg. Deze wordt in het kader van de centrumplannen in eerste instantie als tijdelijke verbinding aangelegd; bezien wordt of hier ook een permanent karakter aangegeven kan worden. In dat geval is een aparte procedure noodzakelijk en moet bij de provincie ontheffing worden aangevraagd.

Ook vanuit de gemeenteraad is de wens naar voren gekomen voor een (extra) ontsluiting vanuit het centrumgebied op de Noorderringweg. Het bestemmingsplan houdt die optie open.

Voor het overige worden geen grote veranderingen voorzien; het vastleggen van de bestaande verkeersstructuur is dan ook uitgangspunt van het bestemmingsplan. Afgezien van de doorgaande wegen, hebben de straten in het dorp het karakter van woonstraten en zijn daarop ook ingericht. Het bestemmingsplan biedt de ruimte voor gewenste verkeerskundige aanpassingen of inrichtingsmaatregelen aan wegen of straten.

4.7 Groen en water

Het dorpsgebied van Marum kenmerkt zich door een ruim scala aan groenvoorzieningen.

Binnen overigens globaal bestemde woongebieden zijn met name die groenelementen apart bestemd (en daarmee vastgelegd) die bijdragen aan de landschappelijke structuur dan wel een beeldbepalende betekenis in woonbuurten hebben. Overig buurtgroen is binnen de algehele woonbestemming meegenomen.

Het groen is vooral verbonden met het houtsingellandschap van het Zuidelijk Westerkwartier waarin Marum is gelegen. Ook in de provinciale Omgevingsverordening is dit gebied als onderdeel van het houtsingelgebied aangegeven, waarbij de provincie van gemeenten vraagt hiervoor in hun bestemmingsplannen een beschermende regeling te treffen. Met dit bestemmingsplan wordt hieraan gevolg gegeven waarbij onder meer het kappen van bomen is verboden. Gelet op een goed beheer, geldt deze bepaling niet voor het normaal onderhoud van houtsingels. (Deze regeling aangaande het kappen heeft niet betrekking op individuele bomen op erven; hiervoor is op grond van de *Algemene Plaatselijke Verordening Marum* geen aparte vergunning nodig).

In onderstaande figuur is een fragment van de provinciale landschapskaart (6a) opgenomen. In groen gestreept is globaal het waardevolle houtsingelgebied rond Marum aangegeven.

Figuur 3. Fragment kaart landschapswaarden, Omgevingsverordening

Meer specifiek is tussen de Noorderringweg en de A7 een bosperceel gelegen. In het huidige beleid (zowel provinciaal als gemeentelijk) heeft dit gebied een beschermende bestemming. In dit nieuwe plan wordt deze lijn doorgezet; de bestemming "Bos" brengt dit tot uiting.

Voor waterpartijen en waterlopen is eenzelfde gedragslijn gevolgd: daar waar het water vanuit het ruimtelijk beeld, dan wel vanwege zijn functie in de waterhuishouding bescherming verdient, is het apart bestemd.

Overig water is binnen de algehele woonbestemming meegenomen. In dit bestemmingsplan wordt voor de woonomgeving naar een duurzame inrichting gestreefd. Groengebieden die deel uitmaken van de ruimtelijke structuur van een buurt of die een afschermdende functie hebben, zijn specifiek bestemd.

In een aantal gevallen kunnen waterlopen of groenvoorzieningen ook van cultuurhistorische waarde zijn, zoals in het begin van deze paragraaf is vastgesteld.

5 OMGEVINGSASPECTEN

Naast het feit dat de ontwikkelingen in het plangebied binnen het overheidsbeleid tot stand moet komen, moet ook rekening gehouden worden met de aanwezige functies in en rond het gebied. Het uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er een goede omgevingsituatie ontstaat. In dit hoofdstuk zijn de randvoorwaarden, die voortvloeien uit de omgevingsaspecten, beschreven.

5.1 Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de *Natuurbeschermingswet* en de *Flora- en faunawet*. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

5.1.1 Gebiedsbescherming

* *Toetsingskader en beleid*

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de *Natuurbeschermingswet*. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS), thans genoemd Natuurnetwerk Nederland.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

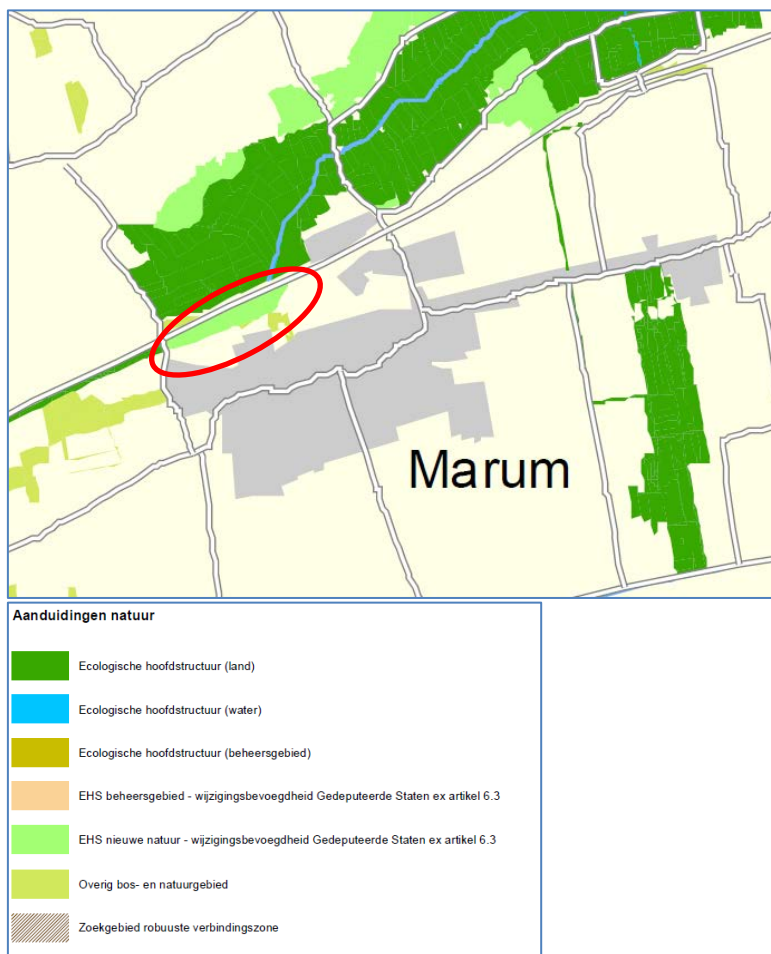
Het plangebied kent vanuit oogpunt van gebiedsbescherming geen bijzondere status. Een uitzondering hiervoor wordt gevormd door een bescheiden aantal gronden aan de noordzijde van het plangebied (een strook aan de zuidzijde van de A7) die tot de Ecologische Hoofdstructuur worden gerekend, die aan de noordzijde van de A7 een vervolg krijgt. Zie onderstaand kaartje in figuur 4.

Ook is hier nog een perceel ten noorden van de aula aangegeven als 'bos- en natuurgebied buiten de EHS.

Voor het overige is het plangebied niet gelegen binnen of nabij een Natura-2000 gebied. In de nabije omgeving van het plangebied zijn evenmin beschermde natuurmonumenten aanwezig.

Binnen dit bestemmingsplan worden de EHS-gebieden van een beschermende bestemming voorzien. Een omvorming van overige daarvoor in aanmerking komende gebieden naar een hoofdfunctie natuur kan plaatsvinden op basis van een binnenplanse wijzigingsbevoegdheid.

Gezien de aard en de omvang van de voorgestelde ontwikkelingen en de afstand van het plangebied tot beschermde gebieden, kan worden gesteld dat dit bestemmingsplan geen (significante) effecten op de natuurwaarden in de omgeving heeft.

Figuur 4. Fragment kaart 4 (Natuur) Omgevingsverordening Groningen, 2014

5.1.2 Soortbescherming

* *Toetsingskader en beleid*

Ten aanzien van de soortbescherming is met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (2002) in een bescherming voorzien van dieren- en plantensoorten. Voor soorten die vermeld staan op bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

Een groot aantal van natura in Nederland thuishorende beschermde planten en dieren wordt met de wet beschermd. Datzelfde geldt voor een groot aantal uitheemse plantensoorten. De wet wil schadelijke handelingen ten aanzien van de beschermde dieren en planten verbieden.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Vanuit het oogpunt van soortbescherming wordt opgemerkt dat het plan primair betrekking heeft op het gebied met bestaande dorpsbebouwing en enkele nader in te vullen locaties. Daar is overigens al sprake van overwegend bouwrijpe terreinen. Vanuit oogpunt van ecologie is in de bestaande dorpsbebouwing naar verwachting geen sprake van (bijzondere) waarden die zou kunnen worden aangetast.

Voor zover dit bestemmingsplan nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt, betreft dit de incidentele invulling binnen het bestaande bebouwingspatroon en de ontwikkelingsruimte die aanwezige functies hebben gekregen. Daarnaast worden planmatige locaties verder ingevuld (De Holten III, Alberdaheerd). Deze locaties zijn inmiddels bouwrijp gemaakt; meerdere locaties zijn in aanbouw of in voorbereiding. Gelet op het huidige gebruik en de ligging te midden van bestaande functies, wordt geen significante invloed op beschermde soorten te verwachten.

Geconcludeerd mag worden dat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan op grond van de *Flora- en faunawet* niet in het geding is. Datzelfde geldt voor de uitbreidingslocaties waar immers als sprake is van volledig bouwrijp gemaakte terreinen. In voorkomende gevallen zal sectoraal - naast het bestemmingsplan - een ontheffingsprocedure op grond van de *Flora- en faunawet* worden gevolgd, terwijl voor meer algemene soorten het Rijk via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) een algemene vrijstelling geldt. Voor deze soorten hoeft in het kader van het bestemmingsplan dus niet meer afzonderlijk een vrijstelling te worden aangevraagd.

5.2 Cultuurhistorie

* *Toetsingskader en beleid*

De rol van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het *Besluit ruimtelijke ordening* (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening.

* *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Het plangebied ligt rond de oorspronkelijke doorgaande as waarlangs zich het dorp heeft ontwikkeld. Rond de oude doorgaande weg tussen Friesland en Groningen hebben zich enkele bebouwingsconcentraties ontwikkeld. In de loop der jaren heeft de bebouwing zich verdicht en zijn er planmatige ontwikkelingen aan weerszijden gerealiseerd.

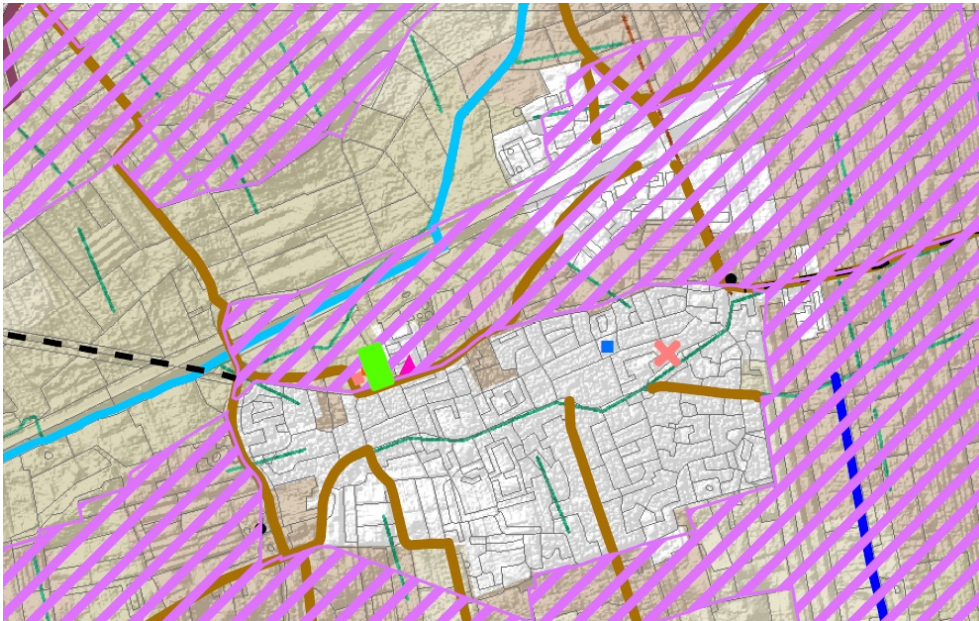
Bij het plangebied is sprake van cultuurhistorische waarden in de vorm van enkele rijksmonumenten, een aantal karakteristieke panden langs de doorgaande route, enkele cultuurhistorisch waardevolle paden en enkele cultuurhistorisch bijzondere objecten.

In het rapport *Archeologie en cultuurhistorie in de Westerkwartiergemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn, deel B Cultuurhistorie*³ zijn de cultuurhistorisch bepalende waarden in beeld gebracht. Onderstaand kaartje is een fragment voor Marum en omgeving.

³) Archeologie en cultuurhistorie in de Westerkwartiergemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn, deel B Cultuurhistorie, rapportnummer V1019b, definitief, Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie, Amersfoort 10-03-2014

Van belang zijnde cultuurhistorische aspecten in het plangebied zijn:

- het houtsingelgebied rondom en plaatselijk doorlopend in het plangebied (paars gestreept);
- enkele historische wegen (bruine lijnen);
- patroon van blokverkaveling (donkerbruin, met name in het noordelijk agrarisch gebied);
- begraafplaats (lichtgroen);
- enkele historische objecten (zuivelindustrie en industriemolen, apart gemarkeerd).

Figuur 5. Fragment Cultuurhistorische waardenkaart Westerkwartier (Vestigia Amersfoort, maart 2014)

Deze elementen krijgen in het bestemmingsplan een beschermende regeling. De perceelsgebonden elementen zijn vastgelegd op hun locatie, de gebiedsgebonden waarden zijn via een stelsel van omgevingsvergunningen beschermd.

Gelet op het bovenstaande kan worden vastgesteld dat vanuit het onderwerp 'cultuurhistorie' het bestemmingsplan geen bezwaren ontmoet.

5.3 Archeologie

* Toetsingskader en beleid

Ter implementatie van het Verdrag van Malta, is de *Monumentenwet* gewijzigd. De kern van *Monumentenwet* is dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ).

De archeologische waarden zijn in eerste instantie in beeld gebracht op de AMK (*Archeologische monumentenkaart* in de provincie Groningen, Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, 2001). Daarnaast hebben de gemeenten in het Westerkwartier een nieuw archeologiebeleid vastgesteld. Gezamenlijk is een onderzoek gedaan naar de archeologische (verwachtings)waarden in het gebied (*Archeologie en Cultuurhistorie in de Westerkwartiergemeenten Grootegast, Marum, Leek, Zuidhorn, Vestigia, Amersfoort*, 10-03-2014, def).

Op grond van onderzoek naar de ontstaansgeschiedenis van het landschap zijn voor de regio Westerkwartier een archeologische verwachtingenkaart en een archeologische beleidsadvieskaart gemaakt.

Verder wordt over dit thema opgemerkt dat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed op 2 maart 2014 heeft aangegeven, dat zij overweegt De Bult van Marum (Noorderringweg bij 41) als beschermd monument aan te wijzen (zie ook hoofdstuk 3.2.). Tijdens de aanwijzingsprocedure wordt het object beschermd alsof het al een door het Rijk beschermd monument is, de zogenaamde voorbescherming.

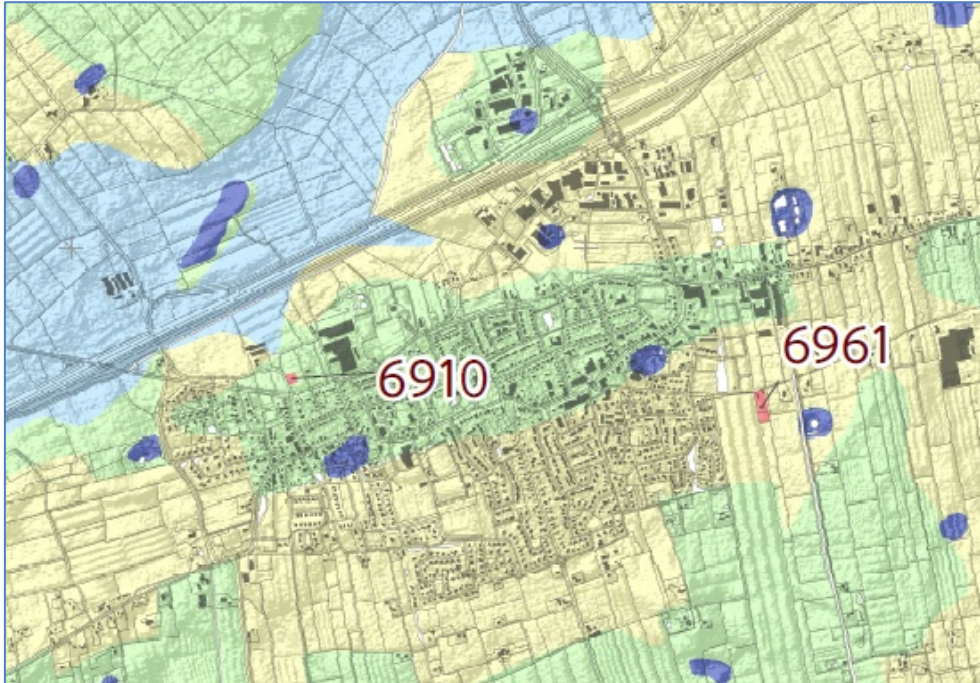

Figuur 6. Te beschermen archeologisch monument De Bult, Noorderringweg

■ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Binnen of nabij het plangebied komen geen archeologische monumenten voor, noch geregistreerde gebieden met hoge archeologische waarden. Een uitzondering geldt een terrein nabij de kerk aan de Noorderringweg. Zie ook figuur 5. De archeologische waarden- en verwachtingskaart van de gemeente Marum laat zien dat het plangebied ligt in een gebied met een lage archeologische verwachtingswaarde voor het noordelijk plandeel (waarde archeologie 6) en een gebied met een middelhoge verwachting voor het zuidelijk plandeel (waarde archeologie 5). Daarnaast komen incidenteel archeologische gebieden voor waar reeds sprake is van geconstateerde archeologische waarden.

Voor zover nodig voorziet in het bestemmingsplan in passende dubbelbestemmingen voor het thema 'archeologie'. Het bestemmingsplan is daarmee uitvoerbaar.

Figuur 7. Fragment Archeologische verwachtingskaart Westerkwartier (Vestigia Amersfoort, december 2012) (groen= lage verwachting; geel = middelhoge verwachting; blauw: verwachting pingo's/dobben; rood: te beschermen terreinen)

5.4 Water

* Toetsingskader en beleid

De watertoets vormt een onderdeel van de startovereenkomst *Waterbeleid in de 21^e eeuw*, een gezamenlijk stuk van de VNG, de provincies, het Rijk en de Unie van Waterschappen. In het kader daarvan dient in de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening te worden gehouden met de belangen van het water.

Er moet voldoende ruimte zijn voor waterberging. Daarnaast zijn de kwaliteitsaspecten van belang.

Wat betreft het wettelijk kader het volgende.

Waterschappen hebben op grond van de Waterwet (2009) een belangrijke taak met betrekking tot het waterbeheer, zowel aangaande de waterkwantiteit als de waterkwaliteit.

Wat betreft het beleidskader bevat het *POP Groningen 2009-2013* het actuele provinciale beleidskader met een functietoekenning aan het grond- en oppervlaktewater. Voor de functies zijn kwaliteitsnormen vastgesteld. Op de functiekaart 'water' heeft het gebied rond Marum de gebruiksfunctie 'landbouw'. Deze typering is gebaseerd op de aanwezige situatie.

Het waterschap Noorderzijlvest (beherend waterschap in het plangebied) heeft zijn beleid uiteengezet in de *Beleidsnotitie Water en Ruimte (2013)*, terwijl verder van belang is het *Waterbeheerplan 2010-2015*.

Volgens de *Kaderrichtlijn Water (KRW)* moet er gebruik worden gemaakt van inrichtingsmaatregelen die zo min mogelijk afbreuk doen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater (slibfilters, infiltratiebermen, olieafscielders).

* *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Toetsing van het bestemmingsplan aan het waterbeleid is onder te verdelen in de thema's waterkwantiteit en waterkwaliteit.

Waterkwantiteit:

In de toekomstige waterhuishoudkundige situatie is er de noodzaak om de mogelijkheden voor waterberging in de waterhuishoudkundige systemen te vergroten. Algemeen is bij toename van het verhard oppervlak compensatie nodig in de vorm van waterberging.

Het Waterschap Noorderzijlvest hanteert daarvoor normen, opgenomen in de *Beleidsnotitie Water en ruimte (2013)*.

Het waterschap Noorderzijlvest hanteert als richtlijn dat bij een toename van het verhard/bebouwd oppervlak van meer dan 750 m² in bebouwd gebied er compenserende maatregelen nodig zijn (bebouwd gebied). In het buitengebied betreft het situaties van meer dan 2500 m². Als men onder deze norm blijft, is een vrijstelling van toepassing, zij het dat wel voorkomen moet worden dat overlast door het afstromende hemelwater plaatsvindt. Voorts wijst de *Beleidsnotitie Water en Ruimte* op het belang van een bepaalde drooglegging

Een oppervlakte aan te dempen watergangen moet zoveel mogelijk in de vorm van oppervlaktewater gecompenseerd te worden. Voor het overige mag de compensatie (tevens) gezocht worden in de vorm van wateropvang met vertraagde waterafvoer.

Vertaald naar dit bestemmingsplan wordt van het volgende uitgegaan:

- het bestemmingsplan is primair van een conserverend karakter; er worden geen wezenlijke veranderingen in de waterhuishouding voorzien.
Het voorliggende plan voorziet over het algemeen in perceelsgebonden ontwikkelingen die beperkte toename van oppervlakteverharding teweeg brengen (veelal < 750 m²). In voorkomende gevallen zal een wateradvies worden gevraagd. Bij meer ingrijpende vernieuwingen zal de watertoets worden doorlopen. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn bij het toepassing geven aan de wijzigingsprocedures, die in het bestemmingsplan zijn opgenomen;
- er wordt rekening gehouden met voldoende waterbergende capaciteit. Met name vindt dit plaats in de vorm van het vastleggen van hoofdwatgangen en de capaciteit van de waterpartijen in de verschillende groengebieden in de woonbuurten, maar ook langs de randen van het plan. Daarmee wordt het water in het gebied vastgehouden c.q. geborgen;
- de bestemmingen langs de watergangen bieden voldoende mogelijkheden voor onderhoud vanaf de kant (geen bebouwde bestemmingen, maar overwegend openbare groenbestemmingen);
- in het bestemmingsplan worden enkele nog te realiseren of af te ronden plannen (nieuwbouw Alberdaheerd, De Holten III) in aansluiting op de gel-

dende regelingen overgenomen. Het aspect 'water' is bij de totstandkoming al afgewogen en wordt bij de uitvoering geconcretiseerd.

Waterkwaliteit

Bij de realisering van het rioleringsstelsel wordt rekening gehouden met de aanleg van een zogenaamd "gescheiden stelsel", overeenkomstig de wensen van het waterschap. Daarbij wordt het hemelwater naar het gebiedseigen oppervlaktewater afgevoerd. Eén en ander op grond van het waterbeleid van de gemeente Marum.

Vooroverleg en Keur

Voor de uitvoering van werkzaamheden aan wateren zal van tevoren een onthefing van de Keur van het Waterschap Noorderzijlvest worden aangevraagd. In het kader van het formele overleg wordt het waterschap betrokken bij het bestemmingsplan.

5.5 Bodem

** Toetsingskader en beleid*

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in geval van ruimtelijke ontwikkelingen te worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik.

Dat geldt in het bijzonder voor gevoelige functies als het wonen. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Verdachte plekken met betrekking tot de kwaliteit van de bodem dienen in het kader van de *Wet bodembescherming* bij ruimtelijke plannen en projecten te worden gesignaleerd vanuit een goede ruimtelijke ordening.

▪ Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Binnen het plangebied zijn meerdere bodemonderzoeken uitgevoerd, die mede samenhangen met de grondverwerving in eerdere en recente procedures. Voor zover het bestemmingsplan dan ook voorziet in de afronding van de woningbouwlocaties (Holten III, Alberdaheerd) heeft al eerder bodemonderzoek plaatsgehad. Daaruit is gebleken dat de bodemsituatie vanuit oogpunt van milieuhygiëne geen probleem voor de woningopbouw oplevert.

Ingeval van overigens nieuwe ontwikkelingen, die met dit bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt, zal per concreet geval bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Bij de aanvraag om de respectievelijke omgevingsvergunningen zullen de relevante (verkennende) bodemonderzoeken worden overlegd.

Op voorhand zijn er geen aanwijzingen van sterke verontreinigingen.

5.6 Geluid

In de voorliggende plansituatie is sprake van twee vormen van geluid waarmee rekening moet worden gehouden: het inrichtingslawaai en het wegverkeerslawaai.

▪ *Toetsingskader en beleid*

Wat betreft het inrichtingslawaai: In het huidige bestemmingsplan Marum-2005 is planologisch de ruimte geboden voor zoneringsplichtige inrichtingen. In verband daarmee is in genoemd plan een geluidzone rondom het bedrijventerrein opgenomen. Het betreft hier het gezoneerde bedrijventerrein De Hoek aan de Noorderringweg.

Hierbij geldt dat de geluidsbelasting ter plaatse van de zonegrens niet hoger mag zijn dan 50 dB(A). Voor nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen de zonegrens moet worden aangetoond of kan worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Indien dit niet het geval is, moeten hogere grenswaarden worden vastgesteld. Hiervoor geldt een maximum van 55 dB(A). Bij het vaststellen van hogere grenswaarden geldt dat onderzoek moet worden gedaan naar het treffen van geluidsreducerende maatregelen.

Wat betreft het wegverkeerslawaai: op grond van de Wet geluidhinder, zoals die per 1/1/2007 geldt, hebben alle wegen een wettelijke geluidzone, met uitzondering van woonerven en wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/uur geldt. Dit geldt evenwel niet voor rijkswegen, zoals de A7 ten noorden van het plangebied. Daarvoor geldt het systeem van geluidproductieplafonds op basis van hoofdstuk 11.3 van de *Wet Milieubeheer*. Met deze geluidproductieplafonds worden de maximale geluidsniveaus langs rijkswegen geregeld.

Op de bouw van woningen in zones langs rijkswegen is nog wel de Wet geluidhinder van toepassing; dit bestemmingsplan voorziet evenwel in nieuwe woningbouw nabij de rijksweg.

Bij zoneplichtige wegen is uitgangspunt de geluidbelasting binnen de zone op een aanvaardbaar niveau te houden. Voor dat aanvaardbare niveau geeft de wet normen. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB.

Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag - in de meeste gevallen de gemeente - hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Ten aanzien van het inrichtingslawaai en de geluidszonering van de bedrijventerreinen geldt dat de bestaande zones in het nieuwe bestemmingsplan zijn gehandhaafd. Een toename van geluidsbelasting wordt voorkomen, maar bedrijven houden – voor zover aan de orde – hun huidige geluidsruijme. In de periode 2012/2013 is de zone geheel geactualiseerd.

Ten aanzien van het wegverkeerslawaai wordt allereerst opgemerkt dat voor het hele dorpsgebied een 30 km zonering geldt, zodat er geen sprake is van een formele geluidszonering. Een uitzondering hierop vormt alleen de Noorderringweg, aan de noordzijde van het dorp. Hier geldt een maximum snelheid van 50 km/u. Daarnaast is de geluidszone van de A7 van belang, met name voor het noordelijk plandeel. Op grond de geluidsbelasting van deze weg is voor een viertal

woningen (Noorderringweg 3, 3a en 3b; Noordweg 17) een saneringsplan opgesteld.

In het bestemmingsplan wordt in beginsel uitgegaan van de aanwezige situering van de bestaande woningen. Er worden in principe geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt, anders dan het herbestemmen van bestaande plannen. Dat betreft in het bijzonder de voltooiing van enkele nieuwbouw- en herstructureringslocaties. Het zijn in het bijzonder de locaties Alberdaheerd en De Holten III. Deze liggen op afstand van de doorgaande wegen. Regulier beleid van de gemeente is om de woonstraten na gereedkoming als 30-km zone in te richten. Dan is er geen sprake meer van een zoneplicht vanwege het wegverkeerslawaaï.

Ook vanuit een goede ruimtelijke ordening is er in dit soort locatie maar sprake van geringe verkeersintensiteit, in hoofdzaak bestaande uit bestemmingsverkeer.

5.7 Luchtkwaliteit

▪ *Toetsingskader en beleid*

In hoofdstuk 5 van de *Wet milieubeheer* zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk in het bijzonder de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) van belang.

Projecten die in zeer beperkte mate bijdragen aan de luchtverontreiniging, zijn op grond van het *Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)* vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. Op grond van de *Regeling Niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)* zijn (onder andere) de volgende projecten vrijgesteld van toetsing:

- woningbouwlocaties met niet meer dan 1.500 nieuwe woningen bij één ontsluitingsweg en 3.000 nieuwe woningen bij twee ontsluitingswegen;
- kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van niet meer dan 100.000 m² bij één ontsluitingsweg en 200.000 m² bij twee ontsluitingswegen;
- projecten die minder dan 3% van de (toekomstige) grenswaarde voor stikstofdioxide of fijnstof bijdragen. Dit komt overeen met 1,2 µg/m³.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Dit bestemmingsplan heeft primair een regeling voor bestaande woon- en werkgebieden ten doel. Daarnaast worden plaatselijk in ontwikkeling zijnde locaties afgerond. Ook deze zijn in relatie tot de luchtkwaliteitseisen beperkt van omvang.

Het bestemmingsplan maakt geen woningbouw mogelijk die boven de grens van de regeling “in betekenende mate” bijdraagt aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Overigens blijkt uit de Rapportages Luchtkwaliteit van de Provincie Groningen, dat met uitzondering van de gemeente Groningen er geen sprake is van overschrijding van luchtkwaliteitsnormen in het ommeland.

5.8 Externe veiligheid

▪ *Toetsingskader en beleid*

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Op grond van deze benadering worden grenzen gesteld aan de risico's, waarbij wordt gelet op de kwetsbaarheid van de omgeving.

Daarbij worden twee verschillende normen gehanteerd: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} per jaar als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} -contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden toegestaan. Voor ontwikkeling van nieuwe beperkt kwetsbare objecten geldt deze norm als streefwaarde.

Nieuwe ontwikkelingen binnen invloedsgebied, die een toename teweeg brengen van het groepsrisico, moeten worden verantwoord ten opzichte van deze oriënterende waarde. Door deze verantwoordingsplicht zal een bestuurlijke afweging en keuze worden gemaakt waarin de nieuwe ontwikkeling wordt afgewogen tegen aspecten als risico's, zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid, bereikbaarheid en economische belangen.

Op risicovolle inrichtingen is het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) van toepassing. Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water geldt de *Circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen*. In beide toetsingskaders zijn de bovengenoemde normen voor het PR en het GR verankerd.

Per 1 juli 2012 is de regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen veranderd. Op basis van het *Besluit externe veiligheid transportroutes*⁴⁾ moet rekening worden gehouden met het zogenaamde basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt van het basisnet is dat door het vastleggen van veiligheidszones de gebruikruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen op elkaar kunnen worden afgestemd. Het rijk stelt het basisnet vast voor de rijksinfrastructuur.

In de gemeente Marum ligt in de vorm van de A7 infrastructuur die deel uitmaakt van het basisnet. Provincies kunnen een eigen basisnet vastleggen en de Provincie Groningen heeft dan ook gedaan in de Omgevingsverordening.

Provinciaal Basisnet Groningen

Op 20 april 2010 heeft de Provincie Groningen een basisnet vastgesteld en opgenomen in de Omgevingsverordening. Op grond van dit beleid geldt dat langs verschillende rijks- en provinciale wegen PR 10^{-6} -contouren zijn vastgelegd, waarbinnen geen kwetsbare objecten kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast geldt langs deze wegen een zogenaamde plasbrandaandachtszone (PAG): een zone van 30 meter waarin geen objecten mogen worden geprojecteerd waar verminderd zelfredzame personen voorkomen (bijvoorbeeld scholen of verzorgingshuizen).

⁴⁾ Dit besluit is op 11-11-2013 gepubliceerd, maar tot op heden niet in werking getreden.

- *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Risicovolle inrichtingen

Volgens de risicokaart komen als risicovolle inrichtingen met mogelijke gevolgen voor de externe veiligheid:

- LPG-tankstation aan de Noorderweg 13;
- FrieslandCampina, kaasfabriek aan de Noorderringweg;
- Het zwembad, meer in het bijzonder de chlooropslag in het filtergebouw op de hoek van de Sportlaan/Langestraat.

Voor wat betreft het LPG-station wordt voorzien in zones die de effecten rond opslag, vulpunt, afleverzuil regelen en de aanwezigheid van gevoelige functies uitsluiten.

Ten aanzien van FrieslandCampina wordt opgemerkt, dat het hier gaat om een zogenaamde provinciale inrichting. Dit betekent dat de provincie Groningen het bevoegd gezag is waar het gaat om vergunningen op grond van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*. Met andere woorden, vanwege de specifieke milieuaspecten van de fabriek heeft de provincie de bevoegdheid tot vergunningverlening. In dit bestemmingsplan wordt een consoliderende regeling opgenomen: de bedrijfsbestemming uit het vorige plan is gehandhaafd. De aard van het bedrijf (zuivelfabriek) is in het bestemmingsplan speciaal aangeduid.

Het zwembad "Wotterwille" ligt aan de Langestraat 86. Het is geen zogenaamde Bevi-inrichting, een inrichting die valt onder het *Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen*. Dit blijkt uit de Risicokaart Groningen. Dit betekent dat met de opslag samenhangende milieueffecten via de *Wet Milieubeheer* worden geregeld. Het zwembad valt thans onder de werking van het *Activiteitenbesluit*.

Het openluchtzwembad heeft in het bestemmingsplan van 2005 een passende bestemming. In het gebouw van het zwembad bevindt zich een opslagtank voor chloorbleekloog voor 2000 liter en een kunststof opslagtank voor zwavelzuur met een volume van 1500 liter. De opslag van genoemde gevaarlijke stoffen dient te voldoen aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Gezien het feit dat het openluchtzwembad geen inrichting is die valt binnen de werkingsfeer van het *Bevi* is er geen formeel rekenvoorschrift om het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van het zwembad te kunnen toetsen. Daarmee is er eveneens geen toetsing van het externe veiligheidsrisico mogelijk noch noodzakelijk.

In de publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (VNG uitgave maart 2009) geldt voor een niet-overdekt zwembad, zoals hier aan de orde, een richtafstand voor gevaar van 10 meter. Binnen die afstand wordt met dit bestemmingsplan niet voorzien in nieuwe milieugevoelige bestemmingen.

Daarnaast wordt opgemerkt dat ook op grond van de PGS-richtlijnen⁵ (gericht op het realiseren van een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu) regels gelden voor de opslag en bescherming van voornoemde gevaarlijke stoffen.

⁵) PGS: Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen

Het filtergebouw met daarin de genoemde opslag voldoet aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Van belang is de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (22-12-2011). Het Basisnet Vervoer gevaarlijke stoffen betreft de hoofdinfrastructuur over water, weg en spoor en heeft alleen betrekking op bulkvervoer van stoffen die bij een ongeval een levensbedreigend effect kunnen hebben op ruime afstand van de infrastructuur.

Op 3 juli 2007 is door GS het beleidskader *Veilig op weg, veiligheid rondom de weg* vastgesteld. Voor de provinciale wegen is het provinciaal basisnet Groningen opgesteld. Dit basisnet heeft voor de extra bescherming van minder zelfredzame personen- betrekking op een 30-meterzone rondom rijks- en spoorwegen. In artikel 4.17a van de provinciale verordening is het Provinciaal Basisnet Groningen opgenomen.

Hierin staat aangegeven dat bestemmingsplannen niet mogen voorzien in de bouw van nieuwe objecten of het gebruik van bestaande objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen binnen een zone van deze (spoor)wegen.

Binnen het plangebied bevindt zich geen wegen waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In de gemeente Marum is de A7 opgenomen in het Basisnet Weg. Deze weg is niet voorzien van een veiligheidszone of PAG.

Het plangebied ligt op korte afstand van de A7, waarvoor dit wel geldt. Binnen de 30 m afstand die in de Omgevingsverordening voor het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen wordt genoemd, worden geen functies voorzien voor verminderd zelfredzame personen. Binnen het plangebied komen geen provinciale wegen die opgenomen zijn in het provinciale basisnet.

6 JURIDISCHE REGELING

6.1 Algemeen

In de voorgaande hoofdstukken zijn de functies in het plangebied toegelicht en de ontwikkelingen daarbinnen, het programma voor de toekomst en de ruimtelijke uitgangspunten. Dit beleid krijgt zijn juridische vertaling in bestemmingen. Deze geven aan voor welke doeleinden/functies de gronden zijn bestemd en regelen de bebouwings- en gebruiksmogelijkheden binnen het plangebied. Voor de bestemmingsplankaart zijn de uitgangspunten, zoals in hoofdstuk 5 toegelicht, de basis. Daaraan is toegevoegd de wens om de nieuwe bouwblokken qua functie op flexibele wijze te kunnen invullen.

6.2 Opzet in bestemmingen

Het bestemmingsplan is opgezet overeenkomstig de *Wet ruimtelijke ordening* en het *Besluit ruimtelijke ordening*.

Daarbij hoort een juridische regeling die is opgezet overeenkomstig de *Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP, 2012)*. Deze standaard geeft bindende standaarden voor de opbouw van de planregels en de verbeelding (plankaart). Het bestemmingsplan is opgezet conform deze landelijke standaarden.

Meer inhoudelijk is de regeling opgezet conform de elders in de gemeente toegepaste bestemmingen.

Daarbij wordt opgemerkt dat in de bestemmingen de nodige flexibiliteit is opgenomen binnen de ruimtelijke hoofdopzet.

6.3 Toelichting op de bestemmingen

Binnen het plangebied komen de volgende bestemmingen voor.

Enkelbestemmingen:

Agrarisch

Binnen de bestemming Agrarisch vallen gronden met een agrarische functie. Het betreft zowel bebouwde als onbebouwde gronden. Het eerste komt voor in de vorm van een agrarische bedrijf aan de noordzijde Marum. Het bestemmingsplan gaat voor deze locatie aan de Noorderringweg uit van een grondgebonden bedrijfsvoering met een regeling voor de aanwezige intensieve veehouderij. Dit agrarisch bedrijf is primair op basis van de aanwezige situatie bestemd. Wel wordt de ruimte geboden voor functieverandering en -verbreding.

Daarnaast vallen binnen deze bestemming een aantal onbebouwde agrarische gronden. Deze zijn overeenkomstig hun huidig gebruik bestemd. Bebouwing wordt hier niet mogelijk gemaakt. Ook opslag van kuilvoer en mest dient binnen de agrarische bouwpercelen plaats te vinden. De agrarische gronden dragen veelal bij aan de afwisseling van bebouwde en onbebouwde functies.

Agrarisch- Cultuurgrond

Deze bestemming komt eenmaal in het plangebied voor en wel bij het uitbreidingsgebied Alberdaheerd.

In aansluiting op het vigerende bestemmingsplan Alberdaheerd-2008 dient dit gebied zijn open karakter te behouden. Zo is in het geldende plan gewezen op de plaats van dit onbebouwde gebied binnen de stedenbouwkundige hoofdopzet van Alberdaheerd, waarbij het karakter van het perceel bijdraagt aan de afwisseling tussen de bestaande en de toekomstige nieuwbouw. Het perceel is wel omzoomd door singelbeplanting.

Bedrijf

Zowel de bedrijventerreinen aan de noordzijde van het dorp (FrieslandCampina, de Poort), als een enkele individuele bedrijfslocaties (houtsnippercentrale, locatie Synwood, locatie Noorderringweg) zijn onder een bestemming "Bedrijf" gebracht. In het bestemmingsplan wordt de aard van de bedrijvigheid geregeld. Op de bedrijventerreinen zijn bedrijven tot maximaal milieucategorie 3.2 geregeld. Aanvullend krijgt een meer specifieke regeling van milieuaspecten zijn beslag op grond van de Wet Milieubeheer.

Daarnaast is binnen de bestemming een aantal specifieke zaken geregeld:

- zo zijn perifere vormen van detailhandel, zijnde vormen van detailhandel die een groot ruimtebeslag nodig hebben, apart aangeduid. Deze komen met name voor op het bedrijventerrein De Poort;
- de bestaande bedrijfswoningen zijn apart aangeduid. In het bestaande plan waren nieuwe dienstwoningen gekoppeld aan een bouwperceelsoppervlakte van ten minste 2.000 m². Thans wordt ingezet op een regeling waarbij nieuwe bedrijfswoningen bij aantoonbare behoefte en onder zekere ruimtelijke voorwaarden kunnen worden toegestaan. Voor nieuwe bedrijfswoningen op de Poort II is de inhoud van dienstwoningen gekoppeld aan de inhoud van de bedrijfsbebouwing. (De inhoud van een dienstwoning mag maximaal 25% van de inhoud van de bedrijfsbebouwing bedragen tot ten hoogste 800 m³). Voor bedrijfsbebouwing die kleiner is dan 2400 m³ geldt dat een dienstwoning gebouwd mag worden tot maximaal 600 m³.
- aan de Noorderringweg komt een verkooppunt voor van LPG. Vanwege milieu- en veiligheidsaspecten zijn de relevante zones rondom vulpunt, afleverzuil en opslag op de verbeelding aangeduid.

Bedrijf-Nutsvoorziening

Het betreft hier de houtsnippercentrale die overeenkomstig de aanwezige situatie in het plan is bestemd.

Bos

Grenzend aan de dorpsbebouwing van Marum komt een bosgebied voor dat zorgt voor een overgang naar het buitengebied. Deze boszone is overeenkomstig de aanwezige situatie bestemd. De planregeling is gericht op behoud.

Daarnaast wordt met deze bestemming rekening gehouden met een compensatiebos aan de oostzijde van het bedrijventerrein. Dit is bedoeld ter afscherming van het bedrijventerrein richting de bebouwing aan De Petten (overgang stedelijk gebied naar het buitengebied).

Gemengd

De bebouwing langs de oude doorgaande route (Kruisweg-Wendtsteinweg-Hoornweg) is onder de bestemming 'Gemengd' gebracht.

Deze bestemming is feitelijk een voorzetting van het huidige beleid. Ook de bebouwing aan de Noorderringweg (niet die van het bedrijventerrein) en die aan de Marktstraat zijn onder de bestemming 'Gemengd' meegenomen. Gronden en gebouwen met deze bestemming hebben ruime functiemogelijkheden.

Naast wonen zijn als functies toegestaan: dienstverlening en kantoren, lichte bedrijvigheid (dit zijn bedrijven uit de lage milieucategorieën, 1 en 2, van de bedrijvlijst van de VNG), maatschappelijke voorzieningen en bed&breakfast.

Naast deze algemene functietoekenning zijn enkele functies specifiek aangeduid:

- aanwezige detailhandel is aangegeven. Uitbreiding en vestiging van supermarkten wordt echter niet voorzien, gelet op het concentratiebeleid op het centrum. Met de vaststelling van het voorbereidingsbesluit van 18 maart 2015 heeft gemeenteraad hiertoe al een beschermende regeling getroffen.
- bestaande horecabedrijven zijn aangeduid. Al naar gelang hun invloed op de woonomgeving zijn horecabedrijven 2 en 3 onderscheiden;
- de brandweerkazerne aan de Kruisweg is specifiek aangeduid;
- locaties voor standplaatsen en evenementen zijn aangeduid.

Naast deze functionele regeling sluit de ruimtelijke regelgeving aan op de bestaande regeling.

Groen

Groenvoorzieningen in de vorm van parkgebieden, groenzones, en overig beeldbepalend groen is dienovereenkomstig bestemd. Beperktere groenvoorzieningen op buurtniveau, zoals bermen of ander buurgroen is onder een overeenkomstige bestemming 'Groen' gebracht. Behoud staat voorop.

Binnen de bestemming is aan de Hoornweg een ijsbaan opgenomen, op de verbeelding voorzien van een locatiegebonden aanduiding.

Groen-Waardevolle beplanting

Aan de buitenzijde van het bedrijventerrein de Poort II is de bestemming Groen-Waardevolle beplanting opgenomen. Deze voorziet in een goede landschappelijke inpassing van de (toekomstige) bebouwing en de bedrijfsactiviteiten.

Maatschappelijk

De aanwezige maatschappelijke voorzieningen zijn met de gelijknamige bestemming 'Maatschappelijk' geregeld.

Het bestemmingsplan voorziet over het algemeen in een regeling die afgestemd op de aanwezige ruimtelijke situatie met perceelsgerichte ontwikkelingsruimte. In functionele zin wordt ruimte geboden voor functie-uitwisseling/-verbreding, daar waar de behoefte zich daarvoor aandient.

Sport

De bestemming 'Sport' komt in het bijzonder centraal in het plangebied voor en wel op een drietal locaties:

- het zwembad Wotterwille met bijbehorende terreinen aan de Langestraat/Badweg;
- het complex van de tennisvereniging aan de Sportlaan;
- het sportveldencomplex met sporthal aan de zuidzijde van de Hoornweg.

Bebouwing als onderdeel van deze sportbestemming is geregeld door middel van ruime reservering van bouwvlakken op de verbeelding.

Verkeer

Wegen met een doorgaande verkeersfunctie zijn onder de bestemming Verkeer geregeld. Het zijn de Noorderringweg, de Verlengde Wilpsterweg, de Noorderweg en de Kruisweg.

Binnen de verkeersbestemming gaat het in beginsel om een onbebouwde bestemming. Voor kleinere bebouwing in de vorm van wachthuisjes (abri's) e.d. is geen specifieke regeling getroffen. Deze kunnen namelijk in het algemeen op grond van de Woningwet en het daarop gebaseerde Besluit omgevingsrecht zonder omgevingsvergunning worden gerealiseerd. Daarnaast is rekening gehouden met bijbehorende voorzieningen.

Overige wegen en straten zijn binnen de bestemmingen 'Woongebied' en 'Gemengd' inbegrepen. De verkeersfunctie is hier relatief beperkt, met name tot bestemmingsverkeer. Deze regeling sluit aan bij die van het vigerende bestemmingsplan alsook op die van het bestemmingsplan Marum-centrum (2014).

Water

Waterpartijen en waterlopen met een functie in de waterhuishouding dan wel met een functie in het ruimtelijk beeld zijn met de bestemming 'Water' vastgelegd.

Woongebied

De bestaande woonbuurten met bijbehorende voorzieningen (woonstraten, groenvoorzieningen, voetpaden, parkeerplaatsen) zijn onder de bestemming 'Woongebied' geregeld. De bestemming is globaal van karakter. Grote veranderingen worden hier niet verwacht, daarom is ingezet op een bestemming die globaal van karakter is en uitgaat van de bestaande situatie aangaande de bebouwings- en de ontsluitingsstructuur. Daar waar sprake is van een karakteristieke situering/hoofdvorm is de regeling meer specifiek.

Per woning geldt de reguliere bijgebouwenregeling die ook in de andere kernen voor de gemeente wordt toegepast. Daarbij wordt uitgegaan van maximaal 80 m² te bouwen bijgebouwen. Wel kennen de planregels daarbij bepalingen die een goede verhouding moeten bewerkstelligen tussen bebouwde en onbebouwde ruimtes, zodat maximaal 50% van het totale erf mag worden bebouwd.

Daarnaast is ruimte voor aan-huis-verbonden beroep of een bedrijfsmatige activiteit voor zover deze kleinschalig is en passend is in de omgeving. De criteria zijn in hoofdstuk 4 nader aangegeven.

Dubbelbestemmingen:

Zoals in hoofdstuk 5.3. hebben de gemeenten in het Westerkwartier gezamenlijk een archeologiebeleid vastgesteld. Ter vertaling daarvan zijn enkele dubbelbestemmingen opgenomen.

Waarde-Archeologie 3-6

Op grond van het archeologiebeleid zoals in hoofdstuk 5.3. toegelicht, zijn in het bestemmingsplan enkele dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie opgenomen, namelijk 1 en 3 t/m 6. De bestemming Waarde-Archeologie 1 heeft betrekking op het voorgenomen archeologisch monument op De Bult. Hiervoor geldt een afstemmingsregeling met de Monumentenwet; het bestemmingsplan bevat voor het overige geen regels.

De essentiële verschillen tussen de andere dubbelbestemmingen hebben te maken met de drempelwaarde wanneer archeologisch onderzoek gevoerd moet worden:

Dubbelbestemming:	Onderzoek nodig bij bouwactiviteiten vanaf:	Onderzoek nodig bij werkzaamheden voor een oppervlakte vanaf (*)
Waarde Archeologie 3	50 m ² , geen dieptegrens	50 m ² en zodra dieper dan 50 cm
Waarde Archeologie 4	500 m ² , geen dieptegrens	500 m ² en zodra dieper dan 50 cm
Waarde Archeologie 5	1000m ² , geen dieptegrens	1000 m ² en zodra dieper dan 50 cm
Waarde Archeologie 6	5000 m ² , geen dieptegrens	Geen onderzoeksplicht

(*): onderzoek noodzakelijk, tenzij normaal onderhoud en/of normale exploitatie

7 UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

7.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De start van dit bestemmingsplan lag in een themabijeenkomst met de gemeenteraad over de keuze van de uitgangspunten (21-01-2015).

Het resultaat van deze bijeenkomst is meegenomen bij de vertaling in dit bestemmingsplan. De discussie betrof de volgende onderwerpen:

- Karakteristieke panden: in beginsel de reeds aangewezen panden;
- Functies in de uitlopers van het dorpscentrum: mogelijkheden voor functiemenging; geen extra vestigingsmogelijkheid voor supermarkten d.d.
- Bedrijvigheid met aandacht voor toename aantal kleinere bedrijfjes (aan-huis-verbonden bedrijvigheid; zzp'ers;
- Ruime functiemogelijkheden maatschappelijke voorzieningen;
- Regeling woonbestemmingen;
- Verkeersstructuur en ontsluiting dorpskern met aandacht voor ontsluiting in noordelijke richting;
- Afstemming provinciaal beleid.

Verder zijn over het voorontwerp dit bestemmingsplan inspraakmogelijkheden geboden en is het plan voorgelegd aan de instanties zoals de provincie Groningen en het waterschap Noorderzijlvest in het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening. Zie ook hoofdstuk 8. Daarna volgt over het ontwerp de formele procedure met terinzagelegging en het kunnen indienen van zienswijzen. Ten slotte volgt de behandeling en vaststelling in de gemeenteraad.

7.2 Economische uitvoerbaarheid

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een Cijfermatige opzet is voor dit bestemmingsplan als geheel niet te geven. Het onderhavige plan is immers in eerste instantie een actualisering van aanvulling op c.q. verbetering van een bestaand beoordelings- en toetsingskader voor verdere ontwikkeling in het plangebied. Bovendien geldt dat de ontwikkelingen die zich in het plangebied nog zullen voordoen voor het merendeel particuliere initiatieven betreffen, welke voor rekening van de initiatiefnemer komen. Voor de planmatige uitleglocaties die in dit bestemmingsplan worden meegenomen (Alberdaheerd, De Holten III, de Poort II) gelden reeds afzonderlijke exploitatieopzetten voor de verdere uitvoering

7.3 Grondexploitatie

De *Grondexploitatiewet* (onderdeel van de *Wet ruimtelijke ordening*) stelt een gegarandeerd kostenverhaal verplicht bij het opstellen van bestemmingsplannen waarin bepaalde bouwplannen mogelijk worden gemaakt.

Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het verhalen van kosten al aan de andere kant is verzekerd, het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is en het stellen van eisen en regels over werken en werkzaamheden in het exploitatiegebied niet noodzakelijk is. In dat geval dient de gemeenteraad tegelijk met vaststelling van het bestemmingsplan expliciet en gemotiveerd te besluiten om géén exploitatieplan vast te stellen.

In de situatie van dit plangebied wordt afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan. Het gaat hierbij primair om een conserverend bestemmingsplan in een gebied met bestaande functies.

Incidenteel biedt het plan ruimte voor enkele nieuwe ontwikkelingen. Voor zover er geen sprake was van gegroeide rechten volgens het vigerende plan, zijn deze gebonden aan toepassing van een afzonderlijke wijzigingsbevoegdheid. In het kader van de hiervoor benodigde procedure zal de grondexploitatie van de concrete plansituatie aan de orde komen.

8 INSPRAAK EN OVERLEG

Inspraak

Het voorontwerp van het bestemmingsplan Marum-dorp heeft overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.1.1. van het *Besluit ruimtelijke ordening* gedurende zes weken ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor indiening van reacties.

Tijdens die termijn is één reactie ingekomen en wel van *Pietersma & Spoelstra, ruimtelijke ordening en milieu* te Drogeham, namens de maatschap Ausma, Oudeweg 13 te Nuis. In de reactie wordt ingegaan op de situatie met betrekking tot het perceel en de opstallen Noorderringweg 5 in Marum. Opgemerkt wordt dat in het vigerende plan aan het betreffende perceel een agrarische bestemming is toegekend. Al langere tijd loopt de vraag in hoeverre het aanwezige gebruik (stallen van caravans, opslag van cateringsmaterialen en non-foodproducten en het houden van vee voor recreatieve doeleinden) in overeenstemming met de gegeven bestemming is.

In het voorontwerp heeft het perceel een agrarische bestemming gekregen. In de reactie wordt ervoor gepleit om aan het perceel een algemene bedrijfsbestemming te geven waarmee alle bedrijfscomponenten ruimtelijk worden ingepast. Gevraagd wordt om daaraan een milieucategorie 3.2. te koppelen, een regeling die ook voorkomt op het tegenover liggende bedrijventerrein.

Reactie:

Gelet op de aanwezige gebruiksvormen en de ligging van het perceel kan de gemeente zich vinden in een bedrijfsbestemming, waarbij maximaal bedrijven tot categorie 3.2 zijn toegestaan.

Overleg

In het kader van het wettelijk verplichte vooroverleg zijn reacties ingekomen van het waterschap Noorderzijlvest en de provincie Groningen.

Waterschap Noorderzijlvest

Het waterschap stelt enkele tekstuele aanpassingen in de toelichting voor. Verder heeft de waterparagraaf de instemming van het waterschap.

Reactie:

De aanpassingen zijn verwerkt.

Het waterschap complimenteert de gemeente met de duidelijke beleidslijn waarbij watergangen die een belangrijke functie in de waterhuishouding hebben als 'Water' zijn bestemd. In dat verband ontbreekt nog het bestemmen van de hoofdwatergang "Holtentocht" langs de oostzijde van de Hoornweg.

Reactie:

Deze watergang is nu onder de bestemming 'Water' gebracht.

Verder wijst het waterschap op de aanwezigheid van een rioolgemaal aan de Productieweg 116. De bestemming 'Bedrijf' is op zich correct, maar wellicht is het goed om het hele kadastrale perceel de functieaanduiding 'rioolgemaal' te geven.

In het verlengde daarvan heeft het waterschap de sterke voorkeur om de zone-ringen rondom de riooltransportleidingen met een gebiedsaanduiding weer te geven. Binnen het plangebied betreft dat de leiding vanaf het rioolgemaal Marum richting de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Reactie:

Hiermee is rekening gehouden. (Hierbij wordt aangetekend dat de door het waterschap voorgestelde aanduiding niet past binnen de landelijke standaard; daarom is de locatie Productieweg16 gebracht onder de bestemming 'Bedrijf-Nutsvoorziening', terwijl voor de leidingstrook een dubbelbestemming is opgenomen. Inhoudelijk sluit dit aan bij de wensen van het waterschap).

Provincie Groningen

De provincie Groningen geeft haar reactie bij brief van 21 mei 2015. De volgende opmerkingen worden gemaakt.

Wijzigingsbevoegdheden woningbouw c.a.

Het plan bevat enkele wijzigingsbevoegdheden die het mogelijk maken om in bepaalde situaties de bestemming te kunnen wijzigen in een woonbestemming. Ook al bevat het plan door middel van een verwijzing naar het regionale beleid een uitgebreide woningbouwverantwoording, de provincie vindt toch dat de wijzigingsbevoegdheden kwantitatief begrensd moeten worden; er moet - met andere woorden - worden aangegeven wat maximaal aan nieuwe woningen kan worden toegevoegd.

Ook moet inzicht bestaan in de bodemgeschiktheid.

Reactie:

De betreffende wijzigingsbevoegdheden waren opgenomen om het plan ten aanzien van mogelijke functiewijzigingen de nodige flexibiliteit mee te geven. Omdat het sterk van de situatie op de woningmarkt afhangt in hoeverre van de wijzigingsbevoegdheden gebruik wordt gemaakt, kunnen geen maximale aantallen worden gegeven. Op dit moment lopen er geen concrete plannen. Gelet op een en ander zijn de wijzigingsbevoegdheden thans achterwege gelaten. In voorkomend geval wordt een aparte procedure gevolgd.

Wijzigingsgebied 4, Alberdaheerd

Aan de oostzijde ligt aan de zuidzijde van het uitgewerkte woongebied Alberdaheerd een regeling 'wijzigingsgebied 4'. Deze maakt het onder bepaalde voorwaarden mogelijk om hier een verdere woningbouw te voorzien.

Op het moment dat dat dit aan de orde komt, moet volgens de Omgevingsverordening Groningen de begrenzing van het buitengebied worden gewijzigd.

Reactie:

Mocht in de verdere toekomst de woningbouw hier actueel worden, dan zal bij de provincie een verzoek tot grenswijziging worden ingediend.

Bescherming houtsingelstructuur

In het plan is rekening gehouden met een tijdelijke ontsluitingsweg Noorderringweg-Nachtegaalstraat.

Uit het plan dient de tijdelijkheid naar voren te komen. Verder dient in de planregels een voorwaardelijke verplichting te worden opgenomen met betrekking tot het herstel van de houtsingelstructuur langs het oude kerkepad, zodra de tijdelijke ontsluiting zijn functie heeft verloren.

Reactie:

De planregels zijn hierop aangepast.

De provincie merkt verder op dat het kappen en rooien van houtsingels onder een omgevingsvergunning is gebracht. Dat is in strijd met de Omgevingsverordening waarin gesteld wordt dat er sprake dient te zijn van een *verbod*. De provincie kan hiervan afwijken als een zogenaamde nadere regeling is vastgesteld, maar dat is hier niet het geval.

Reactie:

Hiermee is thans rekening gehouden. Zoals de provincie terecht opmerkt, geldt voor normaal onderhoud een uitzondering, vanwege een passend beheer.

Ecologische hoofdstructuur

De provincie verzoekt om in de planregels bij artikel 3 (bestemming 'Agrarisch') toe te voegen, dat het ook gaat om *natuurlijke* waarden.

Reactie:

De provincie doelt hier op de toetsingscriteria bij toepassing van een omgevingsvergunning. De planregels zijn hierop aangevuld.

Planregels, artikel 3

De provincie verzoekt om aanpassing van de bestemming en wijst erop dat het verhuurbedrijf in ezels en kamelen niet als agrarisch maar als recreatief bedrijf moet worden aangemerkt.

Reactie:

Hiermee is rekening gehouden. Zoals onder de inspraakreactie is aangegeven, is voor het verhuurbedrijf thans een algemene bedrijfsbestemming opgenomen.

Planregels, bescherming karakteristieke bebouwing

De provincie is het eens met de beschermende regeling voor karakteristieke bebouwing, maar stelt voor deze nader aan te vullen in de bouwregels.

Reactie:

In dit bestemmingsplan is voor wat betreft de karakteristieke panden aangesloten bij die uit het vigerende plan. Mettertijd overweegt de gemeente om het thema van de karakteristieke panden meer algemeen te evalueren.

Planregels, artikel 5

Een milieutoetsing bij nieuwe bedrijfswoningen zou volgens de provincie niet alleen op grotere bedrijfspercelen moeten plaatsvinden maar ook op kleinere.

Reactie:

Hiermee is rekening gehouden.

Geluidsaspecten

De provincie verzoekt om de toelichting aan te vullen met betrekking tot informatie over het (gezoneerde) industrieterrein en het wegverkeerslawaaï van rijkswegen.

Reactie:

De plantoelichting is hierop aangevuld.

Duurzame ontwikkeling

De provincie wijst op de provinciale milieudoelstelling aangaande de duurzaamheid en daarbij behorende thema's.

Reactie:

Voor zover ook passend binnen het gemeentelijk beleid wordt rekening gehouden met aspecten van duurzaamheid.

===